

OBSAH

Strategické priority OECD	str. 2
Ekonomika	str. 3
Energetika	str. 11
Zdravotníctvo	str. 16
Životné prostredie	str. 19
Pôdohospodárstvo	str. 23
Doprava	str. 24
Regionálny rozvoj	str. 25
Zo života OECD	str. 27
OECD a SR	str. 29
Rozhovor s	str. 31
Viete, že ...	str. 35
Dávame do pozornosti	str. 36
Anotácie k publikáciám	str. 37

Vážení čitatelia OECD v skratke, milí priaznivci OECD,

pred Vami máte ďalšie vydanie OECD v skratke zhrňujúce dianie za posledné dva mesiace roku 2017. Z viacerých aktivít by som rád upriamil Vašu pozornosť na tri z nich - na prvé zasadnutie Rady vlády SR pre Agendu 2030 v Bratislave, na vystúpenie predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN M. Lajčáka v Rade OECD, ako aj na Ministerské zasadnutie Riadiacej rady Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA).

Prvé zasadnutie Rady vlády pre Agendu 2030, ktoré sa uskutočnilo 12.12.2017, viedol podpredseda vlády pre investície a informatizáciu P. Pellegrini a spolupredsedal mu minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a predseda VZ OSN M. Lajčák. Teší ma, že ako čestný hosť sa na podujatí zúčastnila aj zástupkyňa generálneho tajomníka M. Kiviniemi, bývalá predsedníčka vlády Fínska, pretože OECD v rámci spoločného projektu so SR pomáha našej krajine s implementáciou Agendy 2030. M. Kiviniemi priniesla konkrétne odporúčania a skúsenosti s implementáciou tak zo strany OECD, ako aj zo strany jej domovskej krajiny – Fínska.

M. Lajčák vo funkcii predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN nadviazal na zaužívanú prax predchádzajúcich predsedov a navštívil 14.12.2017 OECD, kde rokoval s generálnym tajomníkom OECD A. Gurríom a vystúpil v Rade OECD. Predstavil priority 72. VZ OSN a prerokoval témy ako relevancia multilateralizmu a spolupráca OSN a OECD pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja a riešení súčasných globálnych problémov. Rád konštatujem, že vystúpenie M. Lajčáka v Rade OECD bolo pozitívne vnímané zo strany členských krajín a že A. Gurría a M. Lajčák zhodnotili doterajšiu spoluprácu OECD s OSN ako excelentnú.

Štátny tajomník Ministerstva hospodárstva V. Ferencz zastupoval SR na novembrovom Ministerskom zasadnutí Riadiacej rady Medzinárodnej energetickej agentúry, ktorého hlavnými témami bolo zvyšovanie energetickej bezpečnosti pre udržateľný globálny rast, prechod na čistú a udržateľnú energetiku, vytváranie podmienok pre investície a vplyv pokročilých informačných a komunikačných technológií na globálnu energetickú bezpečnosť. Rozhovor so štátnym tajomníkom V. Ferenczom k jeho účasti na podujatí, ako aj k zhodnoteniu spolupráce SR s Medzinárodnou energetickou agentúrou si môžete prečítať v záverečnej časti tohto vydania OECD v skratke.

Dovoľte mi spomenúť ešte jednu tému, ktorou organizácia, okrem rozširovania OECD, aktuálne intenzívne žije. Je to téma hodnotenia (evaluácie) OECD. Generálny tajomník OECD A. Gurría nakoniec súhlasil s požiadavkou Spojených štátov a ďalších členských krajín uskutočniť nezávislé a komplexné hodnotenie stanovovania priorít a plánovania, riadenia rozhodovacích procesov a systému manažmentu a kontroly OECD externými hodnotiteľmi. Spojené štáty totiž z obavy zo straty efektívnosti a transparentnosti organizácie po jej ďalšom rozšírení podmieňujú svoj súhlas s rozšírením OECD až o šesť krajín, ktoré prejavili záujem o vstup (Argentína, Brazília, Bulharsko, Chorvátsko, Peru, Rumunsko), práve vykonaním takéhoto externého hodnotenia.

Verím, že aj v tomto čísle OECD v skratke nájdete zaujímavé informácie. Želám Vám úspešný rok 2018 a teším sa na ďalšiu spoluprácu.

Juraj Tomáš
Chargé d'Affaires a.i.

STRATEGICKÉ PRIORITY OECD

Účastníci na zasadnutí Globálnej strategickkej skupiny OECD
Zdroj: SM SR pri OECD

uchopiť digitalizáciu v oblastiach akými sú zdaňovanie (ako zdaňovať spoločnosti v plne digitálnych ekonomikách), zdravotníctvo, bezpečnosť údajov a pod. OECD pripravuje novú stratégiu pre pracovné miesta (*Jobs Strategy*), ktorá bude zverejnená počas Ministerského zasadnutia Rady OECD v roku 2019. **Digitalizácia na jednej strane prináša širšie možnosti voľby pre spotrebiteľov, ale na strane druhej ovplyvňuje výrobu, produktivitu, obchod, ekonomický rast, životnú úroveň. Žiaden ekonomický sektor nezostáva neovplyvnený digitalizáciou.** Takmer 20% všetkých spoločností a 40% z tých najväčších firiem predáva svoje produkty prostredníctvom elektronického obchodu. Digitálne technológie poskytujú neobmedzené možnosti najmä v rozvojových krajinách. Je však potrebné preskúmať dopady elektronického obchodu na ochranu súkromia, práva duševného vlastníctva a na druhej strane uchopiť všetky príležitosti, ktoré digitalizácia prináša. Vďaka umelej inteligencii viac ako 2,3 mil. pracovných miest bude vytvorených a viac ako 1,5 mil. miest bude zrušených.

Digitálna transformácia vytvára príležitosti, ale stavia aj výzvy pred spoločnosť. Digitalizácia v súčasnosti predstavuje najväčšiu výzvu pre vlády a pre tvorcov politik. Niektoré otázky by mal zodpovedať aj **horizontálny projekt OECD „Going Digital“**, prostredníctvom ktorého sa OECD bude snažiť pripraviť vhodné odpovede pre tvorcov politik. Krajiny (vrátane SR) podporili tento horizontálny projekt.

K téme uchopenia digitalizácie boli zhodnotené **dopady digitalizácie na medzinárodný obchod**, pričom súlad s pravidlami a normami je najväčšou výzvou tohto obdobia. Meranie digitálneho obchodu je kľúčovou témou aktuálnych diskusií. Krajiny vyzvali na prípravu medzinárodných pravidiel k digitálnemu obchodu, kde kľúčovú úlohu zohráva Svetová obchodná organizácia (WTO) a OECD im môže byť nápomocná. Zároveň vyzvali na aktívnejšiu spoluprácu s WTO.

K téme obchodu a investícií vystupujúci zdôraznili, že **rast životnej úrovne členských krajín OECD závisí od otvoreného multilaterálneho obchodného systému založeného na pravidlách, v centre**

Zasadnutie Globálnej strategickkej skupiny

V dňoch 28. – 29. novembra 2017 sa v OECD v Paríži uskutočnilo **zasadnutie Globálnej strategickkej skupiny (GSG) na tému digitálnej transformácie a uchopenia digitálnej transformácie pre zvýšenie ekonomického rastu a zlepšenie životnej úrovne obyvateľstva**, na ktorom bola SR zastúpená I. Brockovou zo Sekcie hospodárskej spolupráce MZVaEZ SR.

Generálny tajomník OECD A. Gurría upozornil na viaceré skutočnosti, ktoré so sebou digitalizácia prináša. Problémom je napr. ako

I. Brocková (Sekcia hospodárskej spolupráce MZVaEZ SR)
Zdroj: SM SR pri OECD

ktorého je WTO. Diskusia poukázala na užitočnú úlohu nástrojov OECD, a to najmä v oblasti vývozných úverov, štátnych podnikov, v digitálnom obchode a financovaní exportu, pri zabezpečovaní rovnakého zaobchádzania. OECD by mala zabezpečovať lepšiu komunikáciu a viac rozširovať prínosy z obchodu. Ku kľúčovým vystúpeniam patrilo vystúpenie zástupcu Európskej komisie, ktorý upozornil, že WTO je medzinárodnou organizáciou založenou na pravidlách a ustanovujúcou medzinárodné pravidlá. V tomto období je kľúčové podporovať multilaterálny systém.

Členské krajiny sa zhodli, že **tvorba globálnych štandardov je hlavný pilier multilateralizmu**. Privítali revíziu štandardov OECD, ktorá bola ukončená v tomto roku. Zdôraznili, že **dôležitá je implementácia štandardov nielen členskými krajinami, ale aj krajinami, s ktorými OECD spolupracuje** – s kľúčovými partnermi (Brazília, Čína, India, Indonézia a Južná Afrika) a krajinami Regionálnych programov OECD (Juhovýchodná Európa, Eurázia, MENA, Juhovýchodná Ázia a Latinská Amerika s Karibikom). Ak štandardy vyvinuté OECD získajú podporu krajín G20 a stanú sa OECD/G20 štandardmi (ako tomu bolo v prípade štandardov BEPS – narušenie základu a presun ziskov), ovplyvňujú miliardy ľudí na svete. Viaceré členské krajiny vyzvali OECD, aby zintenzívnila svoju prácu na príprave nových štandardov v oblasti boja proti korupcii, digitalizácie, umelej inteligencie a kybernetickej bezpečnosti.

Členské krajiny odsúhlasili kandidatúru Švajčiarska za budúcu predsedníčku krajinu zasadnutia Globálnej strategickej skupiny v roku 2018.

SEKTOROVÉ POLITIKY

»» EKONOMIKA ««

Zdroj: OECD

Výhľad vývoja svetovej ekonomiky OECD do roku 2019

Svetová ekonomika rastie najrýchlejšie od roku 2010, Slovensko zrýchli rast ekonomiky nad 4% v roku 2018 aj v roku 2019. OECD zverejnila 28. novembra 2017 Výhľad vývoja svetovej ekonomiky a jednotlivých členských a nečlenských krajín OECD do roku 2019. Organizácia predpokladá **v roku 2018 najrýchlejší rast svetovej ekonomiky od roku 2010**, pričom rast je vyvážený naprieč krajinami (všetky dôležité ekonomiky rastú) a sprevádzaný rastom zamestnanosti, miernym rastom investícií a rastom globálneho obchodu. **OECD odhaduje globálny rast v roku 2017 na úrovni 3,6%, mierne zrýchlenie na 3,7% v roku 2018 a následné mierne spomalenie na 3,6% v roku 2019**. Inflácia by sa mala v najbližších rokoch pohybovať mierne nad 2%. Napriek silnému rastu zamestnanosti reálne mzdy rastú

len veľmi pomaly, priemerný ročný reálny rast miezd v OECD by mal dosiahnuť 0,6% v období 2017-2019.

V strednodobom horizonte však stále nie je zabezpečený dostatočne odolný a inkluzívny rast. Riziká vo vyspelých krajinách sú spôsobené najmä pretrvávajúcim prostredím nízkych úrokových mier a s tým súvisiacim nárastom zadĺženosti domácností a podnikov.

Rast v rozvíjajúcich sa ekonomikách sa postupne zlepšuje, vďaka pozitívnemu vývoju v Brazílii a Rusku a opatreniam Číny, ktoré majú vplyv aj na ostatné ekonomiky. Rozvíjajúce sa ekonomiky v dôsledku spomaľujúceho sa reformného úsilia a rastúceho dlhu, najmä Číny, však rastú pomalšie ako v minulosti, čo spomaľuje ich dobiehanie vyspelých krajín a brzdí rýchlejší globálny rast. Podľa OECD by tempo normalizácie menovej politiky v USA malo pokračovať podľa plánov FEDu (postupný nárast sadzieb a zníženie súvahy). V eurozóne by ECB mala podľa vývoja inflácie a trhu práce postupne znižovať nákup aktív v roku 2018, zvyšovanie sadzieb by sa malo uskutočniť až v roku 2020. V Japonsku by mala The Bank of Japan pokračovať v súčasnej politike smerom k dosiahnutiu inflačného cieľa.

Prognóza OECD pre SR

Slovensko zrýchli rast ekonomiky nad 4% v roku 2018 aj 2019:

- **OECD ponecháva prognózu rastu HDP** v roku 2017 aj v roku 2018 **nezmenenú** oproti prognóze z júna 2017;
- Rast slovenskej ekonomiky si **v roku 2017 udrží totožné tempo 3,3% ako v roku 2016**;
- Slovenská republika **zrýchli ekonomický rast nad 4% v roku 2018 (4,1%) a v roku 2019 (4,3%)**;
- **Slovensko v nasledujúcich rokoch porastie najrýchlejšie z regiónu V4**;
- Rast je ťahaný najmä súkromnou spotrebou, všetky zložky ekonomiky však prispievajú k rastu;
- Investície by mali rásť vďaka zlepšenému podnikateľskému prostrediu a novým infraštruktúrnym projektom;
- **Miera nezamestnanosti bude pokračovať v poklese aj v roku 2019 a mala by dosiahnuť úroveň 6,6%** (zlepšenie o 1p.b. oproti prognóze z júna 2017);
- Nízka nezamestnanosť bude tlačiť na rast miezd, zároveň rastie nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily;
- **Inflácia sa v roku 2018 priblíži k 2% (1,9%) a v roku 2019 mierne porastie na 2,2%**;
- Finančný sektor zostáva stabilný;
- **Konsolidácia verejných financií bude pokračovať smerom k vyrovnanému rozpočtu**;
- **OECD predpokladá deficit verejných financií v roku 2017 na úrovni 1,8% HDP (v prognóze z júna 2017 1,2% HDP), v roku 2018 0,9% HDP (v júni 2017 0,6% HDP) a v roku 2019 0,4% HDP**;
- Vládny dlh by sa mal postupne znižovať k úrovni 49,4% HDP v roku 2019.

Prognóza OECD pre významné ekonomiky

	Average 2005-2014	2015	2016	2017	2018	2019	2017 Q4	2018 Q4	2019 Q4	
		Per cent								
Real GDP growth¹										
World ²	3.8	3.3	3.1	3.6	3.7	3.6	3.8	3.7	3.6	
OECD ^{2,7}	1.5	2.4	1.8	2.4	2.4	2.1	2.5	2.2	1.9	
United States	1.5	2.9	1.5	2.2	2.5	2.1	2.5	2.3	2.0	
Euro area ⁷	0.8	1.5	1.8	2.4	2.1	1.9	2.5	1.9	1.8	
Japan	0.6	1.1	1.0	1.5	1.2	1.0	1.5	1.1	0.4	
Non-OECD ²	6.2	4.0	4.1	4.6	4.9	4.8	4.8	4.8	4.8	
China	10.0	6.9	6.7	6.8	6.6	6.4	6.8	6.5	6.3	
Output gap ³	-0.9	-1.4	-1.2	-0.5	0.2	0.6				
Unemployment rate ⁴	7.2	6.8	6.3	5.8	5.5	5.3	5.6	5.4	5.3	
Inflation ^{1,5}	2.0	0.8	1.1	1.9	2.1	2.2	1.9	2.2	2.4	
Fiscal balance ⁶	-4.6	-2.9	-3.0	-2.6	-2.4	-2.2				
World real trade growth ¹	4.7	2.7	2.6	4.8	4.1	4.0	4.1	4.2	3.9	

Zdroj: OECD Economic outlook 2017

Eurozóne sa vďaka oživeniu globálnej ekonomiky, uvoľnenej menovej politiky a zmenšenej politickej neistote podarí dosiahnuť v roku 2017 rast na úrovni 2,4%, ktorý bude mierne spomaľovať na úroveň 1,9% v roku 2019. Inflácia by sa mala postupne do konca roka 2019 priblížiť k úrovni 1,7%, rast miezd zostáva naďalej mierny. OECD víta nedávne kroky ECB, ktoré okrem

iného pomôžu znížiť riziko finančných nerovnováh. Hlavné sadzby by sa nemali zvyšovať, pokiaľ inflácia nedosiahne cieľ ECB 2%. Fiškálna pozícia eurozóny bude mierne expanzívna. Krajiny by mali využiť fiškálny priestor na podporu hospodárskeho rastu. Súkromný dlh zostáva na vysokých úrovniach, zlepšiť by sa mali insolvenčné rámce. V niektorých krajinách problémom zostáva vysoká úroveň nesplácaných úverov (NPLs), mali by sa zaviesť opatrenia na zdieľanie rizika na EÚ úrovni.

Rast nemeckej ekonomiky kulminoval v roku 2017 na úrovni 2,5 % a postupne bude spomaľovať na úroveň 1,9% v roku 2019. Zlepšujúca sa situácia v eurozóne podporuje export a investície, silné euro a rast miezd môže narušiť konkurencieschopnosť. Nízka nezamestnanosť a rast miezd podporujú spotrebu. Prebytok bežného účtu zostáva naďalej vysoký (okolo 8% HDP). Prebytok štátneho rozpočtu sa zvyšuje, v roku 2019 by mal dosiahnuť 1,6% HDP. Dlh Nemecka by sa mal v roku 2019 dostať pod hranicu 60% HDP.

Francúzsko si udrží solídne ročné tempo rastu v období 2017-2019 na úrovni 1,8%. Zníženie daní pre podnikateľov a reforma trhu práce by mali podporiť rast investícií a zamestnanosť. Nezamestnanosť by mala postupne klesať. Francúzsku by sa vďaka silnejšiemu hospodárskemu rastu a škrtom vo výdavkoch malo podariť znížiť deficit pod 3 % HDP v roku, v ďalšom období sa konsolidácia verejných financií zastaví. Nárast dlhu sa nepodarí zastaviť ani v roku 2019 a dosiahne úroveň 98,3% HDP. Francúzsko musí pokračovať v štrukturálnych reformách.

Taliansko po raste na úrovni 1,6 % si udrží mierny, avšak nižší rast HDP aj v nasledujúcich rokoch. Taliansko musí pokračovať v prijímaní štrukturálnych reforiem, v boji proti daňovým únikom a musí zrevidovať vládne výdavky. Nesplácané úvery sú naďalej na vysokej úrovni, avšak po prijatí vládnych opatrení postupne začínajú klesať. Taliansko naďalej trápí vysoký dlh, ktorý však v poslednom období začal mierne klesať.

Veľká Británia pokračuje v spomaľovaní rastu a v roku 2019 dosiahne úroveň mierne nad 1 %. Súkromná spotreba spomaľuje tempo rastu vďaka zvyšujúcej sa inflácii a znehodnoteniu Libry. Nezamestnanosť je na rekordne nízkej úrovni. Prípadná dohoda na prechodnom období po vystúpení z EÚ by znížila neistotu v ekonomike a podporila rast HDP. Taktiež zachovanie úzkych väzieb s EÚ by malo pozitívny vplyv na ekonomiku. Monetárna a fiškálna politika by mali zostať uvoľnené. Vláda by mala byť pripravená prijať dodatočné opatrenia na podporu rastu v prípade negatívneho vývoja po Brexite.

Rast ekonomiky USA po dočasnom spomalení v roku 2016 bude pokračovať nad 2 % počas prognózovaného obdobia. Vysoká dôvera podnikateľov a domácností podporí rast spotreby a investícií. V roku 2018 by mali vstúpiť do platnosti nižšie daňové sadzby na daň z príjmu fyzických a právnických osôb, čo by malo podporiť investície a spotrebu. Nezamestnanosť je na najnižšej úrovni od roku 2000. Monetárna politika by sa mala postupne normalizovať. Finančná stabilita sa od krízy zlepšila, vďaka dlhodobej uvoľnenej menovej politike sa objavujú nové riziká, napríklad ceny nehnuteľností v niektorých veľkých mestách prekročili úrovne pred krízy.

Čína rastie stabilným ročným tempom nad 6 %, avšak ku koncu prognózovaného obdobia sa rast mierne spomaľuje na 6,4 % z úrovne 6,8 % v roku 2017. Spomalenie je zapríčinené najmä nižším rastom exportu. Investície do infraštruktúry si udržia vysokú úroveň, investície domácností spomalia v nadväznosti na prijaté opatrenia na zníženie dopytu. Dlh firiem sa zastabilizoval na vysokej úrovni, zadlženosť domácností naďalej rastie.

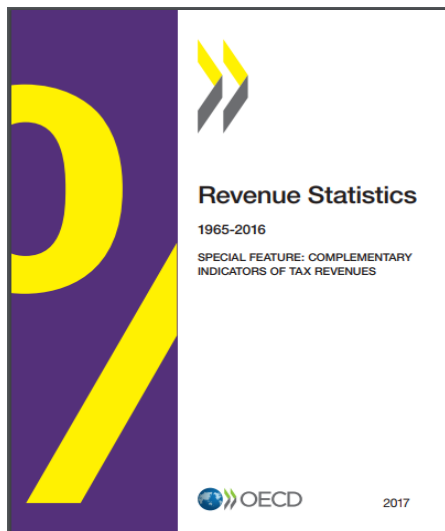
Rast HDP Japonska kulminoval v roku 2017 na úrovni 1,5 % podporený medzinárodným obchodom a fiškálnymi stimulmi. V ďalších rokoch bude rast pokračovať okolo úrovne 1% ročne najmä vďaka silnému exportu. The Bank of Japan by mala pokračovať v expanzívnej monetárnej politike pokiaľ nebude dosiahnutý inflačný cieľ 2 %. Deficit verejných financií zostáva vysoký a v roku 2019 sa zníži na úroveň 3,6

% Vládny dlh sa nedarí zastabilizovať, pokračuje v raste nad úroveň 220 % HDP, čo je najviac v histórii krajín OECD.

Brazília sa po ôsmich kvartáloch poklesu vrátila v roku 2017 k miernemu rastu, ktorý by sa mal postupne zvyšovať. **India** zrýchli svoj rast k úrovni 7,5% v roku 2019. **Ruská ekonomika** sa po recesii vrátila v roku 2017 k miernemu rastu, ktorý bude pokračovať aj v najbližšom období.

Susedné krajiny SR (Česko, Poľsko, Rakúsko, Maďarsko):

Rakúsko po solídnom raste v roku 2017 (3 %) postupne spomalí na rast 1,8 % v roku 2019. **Česká republika** zaznamená v roku 2017 silný rast (4,3 %), ktorý bude pokračovať aj v nasledujúcich rokoch, avšak miernejším tempom. Nezamestnanosť sa zníži na rekordnú úroveň 2,7 %. **Rast maďarského HDP** v roku 2017 kulminoval na úrovni 3,9 % a následne zmierni svoje tempo na 2,8 % v roku 2019. **Poľská ekonomika** si v roku 2017 priplesila o 4,3 %, v nasledujúcom období postupne zvoľní tempo k úrovni 3,2 % v roku 2019. Rast je ťahaný najmä domácim dopytom.

Zdroj: OECD

Výročná publikácia Štatistiky príjmov za rok 2016

OECD dňa 23.novembra 2017 vydala výročnú publikáciu Štatistiky príjmov za rok 2016. Publikácia poskytuje medzinárodne porovnateľné komplexné informácie o štruktúre a výške daní v jednotlivých členských štátoch (ČŠ) OECD a vývoj daňových príjmov od roku 1965. Priemerný pomer daní k HDP v OECD sa postupne zvyšuje od roku 2009 a v roku 2016 dosiahol nové historické maximum 34,3 % (34 % v roku 2015).

V pokrízovom období rastie podiel dane z príjmu fyzických osôb na celkových daňových príjmoch, mierne klesá podiel sociálnych odvodov a DPH, podiel dane z príjmu právnických osôb stagnuje.

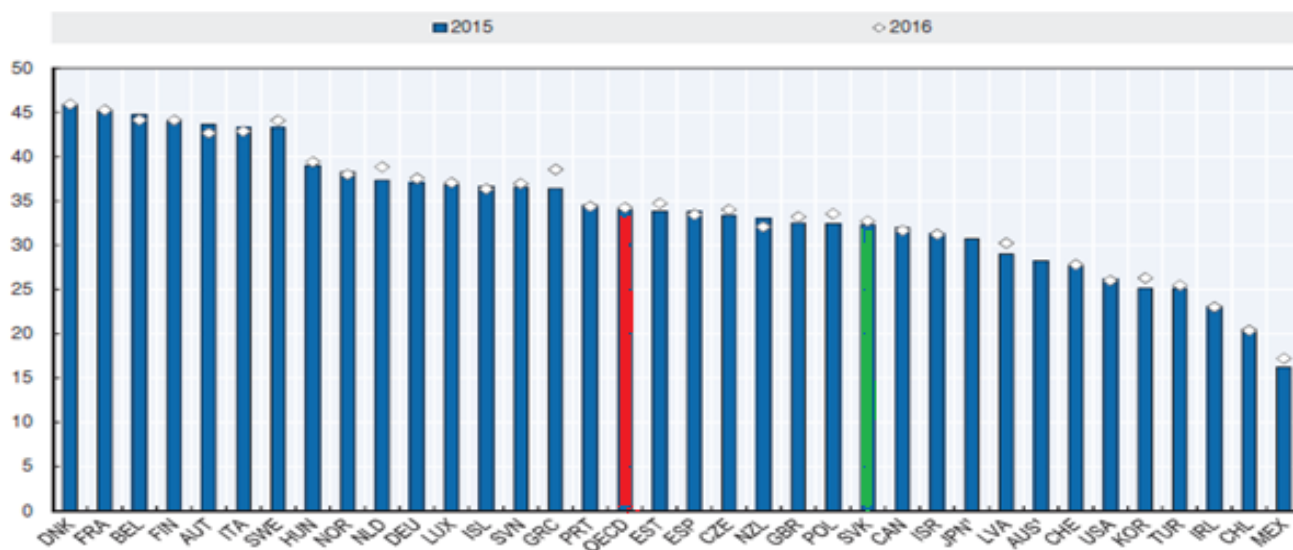
Vývoj daňových príjmov v roku 2016 – Predbežné dáta:

Podľa predbežných neúplných dát sa v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 zvýšil pomer daní k HDP v 20 z 33 ČŠ OECD (vrátane SR), vo všetkých prípadoch rástli daňové príjmy rýchlejšie ako HDP. Najvyšší nárast pomeru (o viac ako 1 p.b.) bol zaznamenaný v Grécku, Kórei, Lotyšsku, Holandsku a Poľsku. V rovnakom období bol v 13 ČŠ zaznamenaný pokles pomeru, v žiadnom ČŠ však nebol pokles vyšší ako o 1p.b. Vo všetkých prípadoch okrem Nórska bol pokles pomeru zapríčinený rýchlejším rastom HDP ako daňových príjmov. V roku 2016 bol najnižší pomer daní k HDP v Mexiku (17,2 %), najvyšší pomer v Dánsku (45,9 %), priemer OECD (34,3 %), pomer na **Slovensku (32,7 %)** bol pod priemerom OECD.

Vývoj daňových príjmov v roku 2015 – Finálne dáta:

- Daňové príjmy a ich pomer k HDP je výrazne odlišný v jednotlivých ČŠ OECD. Priemerný pomer daní k HDP v OECD bol na úrovni 34 % (SR 32,3 %);

- Najvyšší pomer daní k HDP malo Dánsko (45,9 %), celkovo 7 ČŠ OECD malo pomer vyšší ako 40 % (Francúzsko, Belgicko, Fínsko, Rakúsko, Dánsko, Taliansko, Švédsko);
- Najnižší pomer daní k HDP malo Mexiko (16,2 %), 9 ČŠ malo pomer nižší ako 30% (Austrália, Čile, Írsko, Kórea, Lotyšsko, Mexiko, Švajčiarsko, Turecko, USA);
- Najvyšší medziročný nárast pomeru bol zaznamenaný v Mexiku (2 p.b.), Estónsku (1,1 %), **Slovensku (1,1 %)**;
- Najvyšší medziročný pokles zaznamenalo Írsko (5,4%, kvôli výraznému nárastu HDP), Dánsko (2,7 %), Island (1,9 %).

Graf: Pomer daní k HDP v roku 2015 a 2016
Zdroj: OECD

Vývoj pomeru daní k HDP v pokrízovom období

- Priemerný pomer daní k HDP v OECD bol v roku 2016 vyšší ako v roku 2007. V danom období sa pomer daní k HDP najviac zvýšil v Grécku a Mexiku, najvýraznejší pokles bol zaznamenaný v Írsku a Nórsku.

Daňová štruktúra v roku 2015

V roku 2015 pokračoval trend vo vývoji daňovej štruktúry, ktorý začal v roku 2008. V roku 2015 sa v priemere zvýšil podiel dane z príjmu fyzických osôb na celkových daňových príjmoch na 24,4 %. V rovnakom období zaznamenal mierny pokles podiel sociálnych odvodov na 25,8 % a DPH na 32,4 %, podiel dane z príjmu právnických osôb (8,9 %) a majetkových daní (5,8 %) bol stabilný.

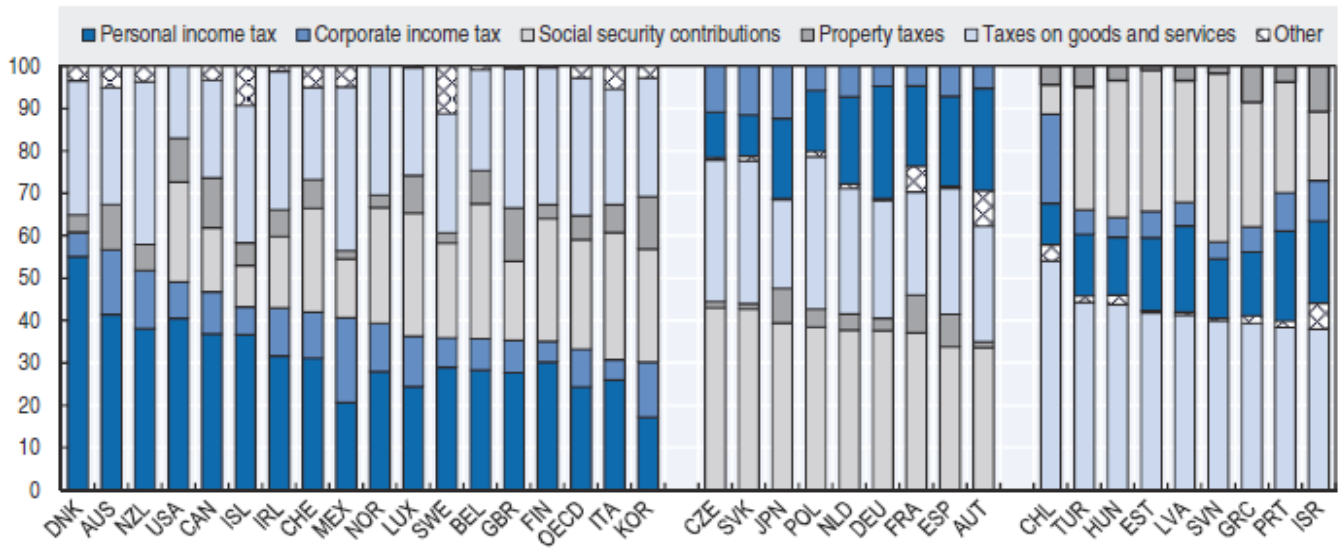
Jednotlivé ČŠ možno rozdeliť do troch skupín podľa toho, ktorý typ dane má najvyšší podiel na daňových príjmoch.

- 17 ČŠ má najvyšší podiel príjmov z daní z príjmu fyzických a právnických osôb (napríklad Dánsko, USA, Veľká Británia, Fínsko, Švédsko, Taliansko);
- v 9 ČŠ prevládajú príjmy zo sociálnych odvodov (napr. **Slovensko**, Česko, Poľsko, Nemecko, Francúzsko, Rakúsko, Holandsko);
- v ostatných 9 ČŠ prevláda príjem zo spotrebných daní vrátane DPH (napr. Maďarsko, Grécko, Slovinsko, Estónsko, Lotyšsko, Portugalsko);

- daň z nehnuteľností a iné dane tvoria len malú časť príjmov vo väčšine ČŠ.

Graf: Daňová štruktúra v jednotlivých ČŠ v roku 2015

Zdroj: OECD

Priemerný pomer daní k HDP v OECD sa v období 1965 -2015 zvýšil z 24,8 % na 34 %

V roku 1965 sa priemerný pomer daní k HDP pohyboval medzi rozpätím 10,6% (Mexiko) až 33,6 % (Francúzsko), v roku 2015 medzi 16,2 % (Mexiko) až 45,9 % (Dánsko). Trend nárastu daní je zapríčinený najmä potrebou financovať rastúce výdavky verejného sektora.

Vývoj na Slovensku:

- Pomer daní k HDP na Slovensku (32,7%) bol v roku 2016 pod priemerom OECD (34,3%), nižší pomer ako SR má spomedzi ČŠ EÚ len Írsko a Lotyšsko;
- V roku 2016 pomer daní k HDP v porovnaní s rokom 2000 bol na Slovensku nižší o 0,9 p.b.;
- Daňová štruktúra na Slovensku (pomer jednotlivých daní na celkových daňových príjmoch):
  - 42,7 % - sociálne odvody (priemer OECD 25,8%);
  - 21,3 % - DPH (priemer OECD 20,0%);
  - 12,4 % - ostatné spotrebné dane (priemer OECD 12,4%);
  - 11,5 % - daň z príjmu právnických osôb (priemer OECD 8,9%);
  - 9,7 % - daň z príjmu fyzických osôb (priemer OECD 24,4%);
  - 1,3 % - majetkové dane (priemer OECD 5,8%);
  - 1,1 % – ostatné dane (priemer OECD 2,7%);
- Slovensko má najnižší podiel (9,7%) dane z príjmu fyzických osôb na celkových príjmoch v OECD, spolieha sa na sociálne odvody (42,7%), ich podiel na celkových daňových príjmoch je druhý najvyšší v OECD (najvyšší podiel odvodov má Česko);
- Podiel odvodov živnostníkov a nezamestnaných na celkových sociálnych odvodoch má SR najvyšší v OECD (8,5%);
- SR má podpriemerné daňové príjmy k vládnym výdavkom (70,6 %, priemer OECD 79 %) a príjmom (75,1 %, priemer OECD 82 %).

	Tax revenue as % of GDP				Tax revenue as % of total tax revenue in 2015						
	2016p	2015	2014	2000	1100 Taxes on income, individuals (PIT)	1200 Taxes on income, corporates (CIT)	2000 Social security contributions (SSC)	4000 Taxes on property	5111 Value added taxes	Other consumption taxes ⁶	All other taxes ⁷
OECD - Average¹	34.3	34.0	33.9	33.9	24.4	8.9	25.8	5.8	20.0	12.4	2.7
Australia	–	28.2	27.6	30.4	41.5	15.3	0.0	10.7	13.0	14.5	5.0
Austria	42.7	43.7	43.1	42.4	24.1	5.2	33.6	1.3	17.7	9.6	8.4
Belgium	44.2	44.8	45.0	43.5	28.3	7.4	31.9	7.8	15.0	8.8	0.8
Canada	31.7	32.0	31.2	34.8	36.9	9.9	15.1	11.8	13.2	9.9	3.2
Chile	20.4	20.5	19.6	18.8	9.8	21.0	6.9	4.4	40.8	13.3	3.8
Czech Republic	34.0	33.3	33.1	32.4	10.7	10.8	43.1	1.4	21.7	11.7	0.5
Denmark ²	45.9	45.9	48.6	46.9	55.2	5.6	0.1	4.1	20.0	11.6	3.4
Estonia	34.7	33.9	32.8	31.1	17.2	6.2	33.4	0.8	27.3	14.5	0.5
Finland	44.1	43.9	43.8	45.8	30.2	4.9	28.9	3.3	20.6	11.8	0.3
France ²	45.3	45.2	45.3	43.1	18.9	4.6	37.1	9.0	15.3	9.1	6.1
Germany ³	37.6	37.1	36.8	36.2	26.5	4.7	37.6	2.9	18.8	9.0	0.5
Greece ²	38.6	36.4	35.9	33.4	15.0	5.9	29.4	8.5	20.1	19.2	1.8
Hungary	39.4	39.0	38.2	38.6	13.7	4.6	32.4	3.3	24.9	18.8	2.2
Iceland	36.4	36.7	38.6	36.2	36.7	6.5	9.8	5.4	22.6	9.7	9.3
Ireland	23.0	23.1	28.5	30.8	31.6	11.3	16.8	6.4	19.7	12.9	1.2
Israel ⁴	31.2	31.3	31.1	34.9	19.4	9.5	16.4	10.6	24.9	13.0	6.1
Italy	42.9	43.3	43.5	40.6	26.0	4.7	30.1	6.5	14.2	13.1	5.4
Japan	–	30.7	30.3	25.8	18.9	12.3	39.4	8.2	13.7	7.3	0.3
Korea	26.3	25.2	24.6	21.5	17.2	13.1	26.6	12.4	15.3	12.7	2.7
Latvia	30.2	29.0	28.8	29.1	20.4	5.5	28.7	3.4	26.5	14.8	0.6
Luxembourg	37.1	36.8	37.4	36.9	24.5	11.9	29.0	8.9	17.6	7.9	0.3
Mexico ⁵	17.2	16.2	14.2	13.1	20.6	20.1	13.9	2.0	23.9	14.7	4.9
Netherlands	38.8	37.4	37.5	37.2	20.5	7.2	37.8	3.8	17.6	12.0	1.1
New Zealand	32.1	33.0	32.4	32.5	38.1	13.8	0.0	6.1	29.7	8.7	3.6
Norway	38.0	38.3	38.9	41.9	27.9	11.5	27.3	2.9	21.4	9.0	0.0
Poland	33.6	32.4	32.0	32.9	14.4	5.7	38.5	4.2	21.6	14.4	1.3
Portugal	34.4	34.6	34.3	31.1	21.2	9.0	26.1	3.7	24.8	13.6	1.6
Slovak Republic	32.7	32.3	31.2	33.6	9.7	11.5	42.7	1.3	21.3	12.4	1.1
Slovenia	37.0	36.6	36.5	36.6	14.0	4.0	39.7	1.7	22.9	17.1	0.5
Spain ²	33.5	33.8	33.7	33.2	21.3	7.0	33.8	7.7	19.0	10.7	0.5
Sweden	44.1	43.3	42.6	49.0	29.1	6.9	22.4	2.4	20.9	7.2	11.1
Switzerland	27.8	27.7	27.0	27.4	31.1	10.8	24.6	6.7	12.4	9.3	5.0
Turkey	25.5	25.1	24.6	23.6	14.6	5.7	29.0	4.9	20.6	23.7	1.5
United Kingdom	33.2	32.5	32.2	33.2	27.7	7.5	18.7	12.6	21.2	11.7	0.5
United States	26.0	26.2	25.9	28.2	40.5	8.5	23.7	10.3	0.0	17.0	0.0

Sumárna tabuľka s hlavnými indikátormi
Zdroj: OECD

Zhrnutie a interaktívna mapa zverejnená na:
<http://www.oecd.org/tax/tax-policy/revenue-statistics-2522770x.htm>

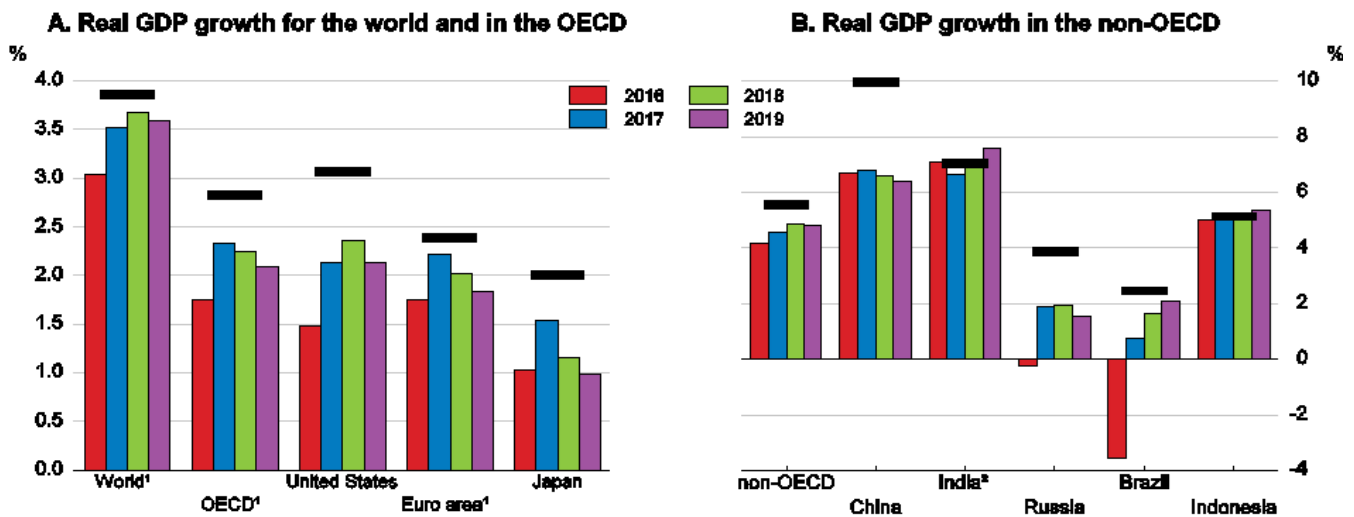
Zľava doprava: B. Banerjee (hlavný ekonóm MF SR), A. Gurría (GT OECD), M. Šuster (riaditeľ odboru výskumu NBS)
Zdroj: SM SR pri OECD

Účast' hlavného ekonóma Ministerstva financií SR na rokovaní Výboru OECD pre hospodárske politiky

V dňoch 7. - 8. novembra 2017 sa uskutočnilo **jesenné zasadanie Výboru pre hospodárske politiky (EPC)**. Slovenskú republiku zastupoval pán Biswajit Banerjee, hlavný ekonóm Ministerstva financií Slovenskej republiky a Martin Šuster, riaditeľ odboru výskumu NBS. Cieľom rokovaní bolo zhodnotiť hospodársku situáciu a vývoj v členských štátoch OECD a najväčších ekonomikách sveta, ako aj informovať o súčasných trendoch a projektoch OECD v oblasti makroekonómie, fiškálnych a štrukturálnych politík.

Výbor sa zhodol, že hospodárska situácia vo svete sa zlepšuje, pričom rast je synchronizovaný a vyvážený naprieč krajinami.

Globálny rast je sprevádzaný rastom zamestnanosti, miernym rastom investícií a rastom obchodu. Globálny rast HDP by mal byť v roku 2017 mierne nad 3,5%, v roku 2018 by mal rast kulminovať na úrovni 3,75% a v roku 2019 rast mierne spomalí. Inflácia zostáva naďalej mierna v najvýznamnejších ekonomikách, ale postupne narastá.

Porovnanie reálneho rastu HDP sveta a krajín OECD (graf A.) s reálnym rastom HDP nečlenských krajín OECD (graf B.)
Zdroj: OECD

Zo strednodobého hľadiska však trend globálneho rastu nie je zabezpečený. Dozvuky krízy stále ovplyvňujú rast investícií, obchodu, produktivity a miezd. Rast je nižší ako v minulom období v rozvíjajúcich sa ekonomikách, najmä vďaka spomaleniu reformného tempa. V rozvinutých ekonomikách sa tiež zvyšujú finančné riziká, pričom dlhšie obdobie nízkych úrokových sadzieb podporuje náklonnosť k väčšiemu riziku a k nárastu nerovnováh.

Odolnosť v čase vysokého dlhu

OECD počas rokovania predstavilo aktuálnu analýzu odolnosti ekonomík v čase vysokého dlhu. Zadlženosť domácností a nefinančných spoločností v mnohých rozvinutých a rozvíjajúcich sa ekonomikách je vysoká a v mnohých krajinách pokračuje v raste. Vysoko zadlžené krajiny môžu byť ohrozené finančnými a reálnymi šokmi a takáto zadlženosť môže v strednodobom horizonte narušiť udržateľnosť rastu.

OECD navrhuje prijať nasledovné opatrenia na zvýšenie odolnosti a zlepšenie rastu:

- Smerovať makroprudenčné politiky na finančné riziká takým spôsobom, aby nebol ohrozený rast;
- Zamerať politiky na zníženie preferencie vlastníť nehnuteľnosť a zvýšiť ponuku bývania;
- Znížiť zaťaženie dlhu v oblasti zdaňovania firiem a podporiť rozvoj akciových trhov;
- Zlepšiť režimy platobnej neschopnosti na podporu dynamiky a zdravia bánk.

Počas spoločného zasadania výboru EPC a výboru pre zamestnanosť, prácu a sociálne veci (ELSAC) bol predstavený návrh novej OECD stratégie zamestnanosti. Stratégia poskytuje hodnotenie výkonnosti trhu práce v krajinách OECD a rozvíjajúcich sa ekonomikách, ako aj podrobnejšiu diskusiu o úlohe politik a inštitúcií pri podpore silných a inkluzívnych trhov práce. Nová stratégia by mala byť finálne schválená na ministerskom zasadnutí MCM koncom mája 2018.

Hlavný ekonóm MF SR na okraj zasadania EPC **rokoval s P. Jarrettom**, vedúcim oddelenia Ekonomickej sekcie (Economics Department) OECD, ktorý pripravuje Ekonomický prehľad Slovenskej republiky. Cieľom rokovania bolo prediskutovať ďalšie kolo Ekonomického prehľadu, jeho načasovanie a témy.

»» ENERGETIKA ««

Účasť štátneho tajomníka V. Ferencza na Ministerskom zasadnutí Medzinárodnej energetickej agentúry IEA/OECD

Dňa 7.-8. novembra 2017 sa v Paríži konalo Ministerské zasadnutie Medzinárodnej energetickej agentúry IEA/OECD, ktorého sa za SR zúčastnil štátny tajomník MH SR V. Ferencz. Ústrednou témou Ministeriálu IEA bolo **zvyšovanie energetickej bezpečnosti pre udržateľný globálny rast**.

Zdroj: IEA

Ministeriál poskytol priestor pre SR zúčastniť sa dôležitej diskusie o prechode na **čistú a udržateľnú energetiku, vytváraní podmienok pre investície a o vplyve pokročilých informačných a komunikačných technológií na globálnu energetickú bezpečnosť**. Jednotliví vedúci delegácií ocenili významný pokrok v asociačnom procese IEA s rozvíjajúcimi sa ekonomikami a vyzdvihli potrebu naďalej prehlbovať tento typ spolupráce. **Ministerskému zasadnutiu predsedal švédsky minister pre energetiku Ibrahim Baylan**.

Medzinárodný dialóg, ktorého sa okrem členských krajín zúčastnili aj asociačné, partnerské krajiny a zástupcovia priemyslu (*IEA Energy Business Council*), sa orientoval na **diskusie o investičných**

stimuloch do sektora energetiky, zvyšujúcej sa volatility na globálnom energetickom trhu, zvyšujúcim sa vplyve informačných a komunikačných technológií (a rizík s tým súvisiacich).

Spoločná fotografia vedúcich delegácií, štátny tajomník MH SR V. Ferencz (prvý zľava v prvej rade)
Zdroj: SM SR pri OECD

V diskusiách o energetickej bezpečnosti, ktorá je nutná nielen pre oblasti bezpečných dodávok ropy (kde podľa IEA dochádza k relatívnemu oslabovaniu globálnej úlohy núdzového mechanizmu pre túto komoditu), ale aj zemného plynu a elektrickej energie, sa **prítomní vedúci delegácií zhodli, že je nutné sa zaoberať infraštruktúrnymi a regulačnými obmedzeniami a širšími geopolitickými rizikami s ohľadom na boj proti zmene klímy.** Ministeriál zároveň slúžil ako vyhodnotenie pokroku za ostatné dvojročné obdobie, ktoré bolo významné predovšetkým z hľadiska politiky otvorených dverí. Vďaka dynamickému napredovaniu v asociačnom procese má **Agentúra a jej členovia pokrytie 70% celosvetovej spotreby energie.**

Ministerské zasadnutia IEA sa uskutočňujú s dvojročnou periodicitou, od vstupu SR do IEA sa SR doteraz zúčastnila už v poradí šiesteho zasadnutia tohto typu. SR sa stala členom IEA v roku 2007.

»» viac informácií o priebehu Ministeriálu nájdete na str. 31 v rozhovore s p. štátnym tajomníkom V. Ferenczom ««

David Turk (riaditeľ divízie IEA pre udržateľnosť, technológie a výhľady)
Zdroj: IEA

Účasť riaditeľa divízie pre udržateľnosť, technológie a výhľady z Medzinárodnej energetickej agentúry IEA/OECD na Konferencii SET PLAN-CEEC 2017 v Bratislave

David Turk, riaditeľ divízie pre udržateľnosť, technológie a výhľady Medzinárodnej energetickej agentúry IEA/OECD, sa zúčastnil na Konferencii SET PLAN-CEEC 2017, ktorá sa konala na prelome novembra a decembra 2017 v Bratislave, kde **prezentoval kľúčové zistenia vydania vlajkovej publikácie Svetový energetický výhľad (World Energy Outlook – WEO 2017).** Prezentáciou tradičného prehľadu vývoja a vyhládok na globálnych energetických trhoch publikácie WEO 2017 a jej doplnenie o aktivity IEA v oblasti digitalizácie oficiálne otvoril dvojdňové konferenčné zasadanie. **David Turk bol okrem prezentácie WEO 2017 aj jeden z rečníkov Panela zameraného na výskum a inovácie v energetike.**

WEO 2017

V rámci uvedenia zistení WEO 2017, D. Turk informoval o dopadoch štyroch kľúčových trendov na vývoj globálneho energetického systému. Dynamické zavádzanie **čistých energetických technológií** (a ich znižujúce sa náklady) vplyva na významný rast v inštalovaných kapacitách solárnej fotovoltaiky. Informoval, že náklady na solárnu fotovoltaiku od roku 2010 klesli o 70%, náklady na veternú energiu klesli o 25% a náklady na batérie klesli o 40%.

Zľava doprava: Ingrid Brocková (moderátorka diskusie, Sekcia hospodárskej spolupráce MZVaEZ SR), David Turk (hlavný rečník, IEA)

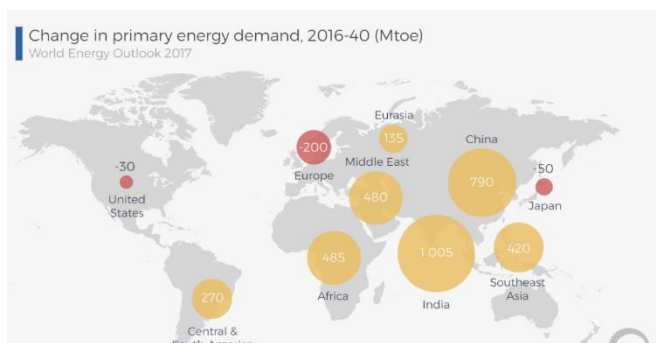
Zdroj: SM SR pri OECD

Zdôraznil rastúcu **elektrifikáciu** energetických systémov a poukázal na hospodárske **zmeny v Číne** a na zámer „očisťovania“ čínskeho energetického mixu. WEO 2017 sa v samostatnej kapitole detailne venuje Číne a sleduje prechod čínskej ekonomiky na sektor služieb, čo má z dlhodobého pohľadu prínos pre distribučnú zložku energetického sektora. Štvrtý kľúčový trend je charakterizovaný nepopierateľným **prvenstvom USA** vo výrobe bridlicovej ropy a plynu, čím sa USA na nasledujúce obdobie do r. 2040 stanú jednoznačným vývozcom týchto komodít.

D. Turk konštatoval, že **tradičné rozdiely medzi výrobcami energie a jej spotrebiteľmi sú ovplyvnené novou skupinou významných rozvojových krajín na čele s Indiou**. Správa WEO 2017 okrem samostatnej kapitoly o Číne venovala špeciálnu pozornosť analýze ako vyššie spomínané zmeny vplyvajú na trhy zemného plynu.

WEO 2017 opisuje niekoľko alternatívnych smerovaní celosvetového energetického sektora prostredníctvom scenárov (projekcií) s výhľadom do roku 2040, pričom sa opierajú a dva základné scenáre:

- **scenár nových politík** – scenár poukazujúci na vývoj svetovej energetiky za predpokladu plnenia súčasne platných a už ohlásených politík a opatrení; a
- **scenár trvalo udržateľného rozvoja** - nový scenár zavedený v tohtoročnom vydaní WEO, predstavuje smerovanie integrovaného prístupu krajín za cieľom dosiahnutia cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN (SDGs) v oblasti energetiky (kroky v oblasti zmeny klímy, zabezpečenie prístupu k moderným energiám do roku 2030, významné zníženie znečistenia ovzdušia). Cieľom tohto scenára je poukázať na rozdiely oproti scenáru nových politík, ktorý neberie všetky tieto oblasti (SDGs) do úvahy.

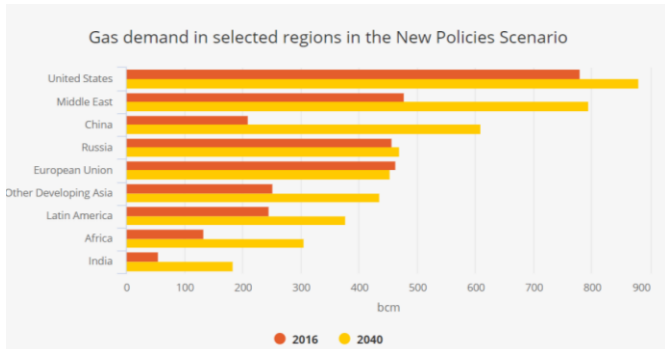

Zdroj: World Energy Outlook 2017, IEA

Podľa WEO **scenára nových politík** (projekcie vývoja za predpokladu plnenia súčasne platných a už ohlásených politík a opatrení) bude svetový dopyt po energiách stúpať pomalším tempom ako v predchádzajúcich obdobiach – napriek tomu do roku 2040 celosvetový dopyt vzrastie o 30%.

Najväčší podiel na tomto náraste bude mať India, ktorá s 18% nárastom populácie sa bude na celosvetovej spotrebe energií podieľať až 11%. Projekcie WEO berú

do úvahy tempo rastu obyvateľstva (zo 7,4 mld na 9 mld do r. 2040), procesy urbanizácie a priemerný ročný rast svetovej ekonomiky o 3,4%. **Okrem Indie bude v oblasti rastúceho dopytu po energiách vynikať Juhovýchodná Ázia, ktorej dopyt porastie dvojnásobným tempom Číny.** Rozvíjajúce sa krajiny Ázie budú pokrývať až dve tretiny celosvetového rastu dopytu po energiách, zvyšok budú pokrývať krajiny Blízkeho východu, Afriky a Latinskej Ameriky.

Zdroj: World Energy Outlook 2017, IEA

Zemný plyn podľa projekcií scenára nových politík do roku 2040 porastie na štvrtinu celosvetového dopytu po energiách, čím sa po rope dostane na druhé miesto najspotrebovanejšieho zdroja energie. Rozšírenie zemného plynu v regiónoch bohatých na zdroje ako je Blízky východ je bezprostredné, najmä ak dokáže nahradiť ropu. V Spojených štátoch podiel zemného plynu na výrobe elektrickej energie bude do roku 2040 významný, a to aj bez implementácie národných politík obmedzujúcich spotrebu uhlia. **Najvýznamnejší**

podiel na rastúcom dopyte po zemnom plyne (až 80% z celkového nárastu) však budú mať rozvíjajúce sa ekonomiky na čele s Čínou, Indiou a ostatnými ázijskými krajinami. V tomto regióne bude potrebné dovážať veľké množstvá plynu, čo sa odzrkadlí na nákladoch za prepravu a taktiež budú potrebné investície do budovania infraštruktúry, ktorá je vo veľa prípadoch nedostatočná. Rastúci význam tejto komodity poukazuje na skutočnosť, že **zemný plyn je vhodná voľba z hľadiska politických priorít v ázijskom regióne, nakoľko zabezpečuje výrobu tepla, elektrickej energie a podporuje mobilitu s nižšími emisiami oxidu uhličitého (CO₂) a znečisťujúcich látok v porovnaní s ostatnými fosílnymi palivami,** čo napomáha riešiť problémy týkajúce sa kvality ovzdušia.

Digitalizácia a jej dopady na energetický systém

Tempo digitalizácie v sektore energetiky neustále narastá. Investície do digitálnych technológií zo strany energetických spoločností v posledných rokoch prudko vzrástli. Napríklad **od roku 2014 celosvetové investície do digitálnej elektrickej infraštruktúry a softvéru vzrástli o viac ako 20% a v roku 2016 dosiahli 47 miliárd USD.** Podľa D. Turka je rozsah digitalizácie a jej vplyv na pracovné miesta v sektore energetiky nejasný a bude závisieť od viacerých faktorov, ktoré sa budú líšiť v kontexte jednotlivých regiónov a sektorov. Preto bude v tejto oblasti zohrávať významnú úlohu štruktúra vládnych politík, ktoré by mali brať do úvahy **energetické systémy hnané digitalizačnými procesmi, a ktoré by vo vzťahu k nim podporovali efektívne, bezpečné, prístupné a udržateľné využívanie energetických zdrojov.** Tvorcovia politík v oblasti energetiky by sa mali zúčastňovať širších diskusií, ktoré by sa zaoberali implikáciami digitalizácie a pripravenosti na ne adekvátne reagovať. D. Turk v tomto ohľade informoval o desiatich politických opatreniach, ktoré IEA jednotlivým ekonomikám odporúča zaviesť. IEA je presvedčená o tom, že tieto opatrenia pomôžu jednotlivým krajinám pochopiť a vysporiadať sa s dynamickým vývojom v procesoch digitalizácie.

Výskum a inovácie v energetike

Účasť D. Turka v Paneli venovanému výskumu a inováciám v energetike z globálneho hľadiska obohatila diskusiu o pohľad IEA, ktorá je v tejto oblasti prostredníctvom vlastnej platformy pre vedecko-výskumné aktivity veľmi činná. **Podpora vedecko-výskumných a inovačných aktivít je z hľadiska plnenia klimatických cieľov a zavádzania čistých technológií kľúčová.** D. Turk informoval o činnostiach IEA

v oblasti trvalo udržateľného rozvoja a zmeny klímy, ktoré významne ovplyvňujú energetické plánovanie, analýzy a tvorbu politík. **Energetické systémy sa podieľajú až dvoma tretinami na celkových emisiách skleníkových plynov a 80% na emisiách CO₂. V úsilí o znižovanie a zmierňovanie dopadov klimatických zmien zohráva preto sektor energetiky významnú úlohu.**

D. Turk zdôraznil, že hoci sa v posledných rokoch dosiahol **výrazný pokrok v oblasti vývoja čistých technológií**, ten bol zatienený rastúcim dopytom po fosílnych palivách, ktorým sa podarilo obmedzovať zavádzanie a využívanie technológií na výrobu čistej energie. **Od začiatku tohto storočia sa podiel uhlia ako najznečisťujúcejšieho energetického zdroja vyšplhal na 47% globálneho dopytu po elektrickej energii.** Tento trend výrazne podporil snahy o čisté energie a bol zaznamenaný **významný rozvoj opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a rýchly rast využívania obnoviteľných zdrojov energie.** Aktivity IEA v oblasti výskumu a analýzy čistých energetických technológií zahŕňajú obnoviteľnú energiu, elektrické vozidlá, jadrovú energiu a biopalivá a orientujú sa na spôsoby zvýšenia dopytu po nich a ich zavádzanie tak, aby transformácia na čisté energetické systémy bola úspešná.

Účasť zástupcu generálneho riaditeľa Agentúry pre jadrovú energiu NEA/OECD na Konferencii SET PLAN-CEEC 2017 v Bratislave

*Daniel Iracane (zástupca generálneho riaditeľa a hlavný jadrový funkcionár NEA/OECD)
Zdroj: NEA*

Zástupca generálneho riaditeľa a hlavný jadrový funkcionár Agentúry pre jadrovú energiu NEA/OECD **Daniel Iracane** sa pri príležitosti konania Konferencie **SET PLAN-CEEC 2017** v Bratislave zúčastnil ako **hlavný rečník Panela o jadrovej bezpečnosti**. Panel sa orientoval na **vyhodnotenie implementácie integrovaného SET plánu, ktorý má v oblasti jadrovej energetiky zámer udržiavať vysokú úroveň bezpečnosti jadrových reaktorov a s nimi súvisiacimi palivovými cyklami počas ich prevádzky až po ich vyradovanie so zámerom zvyšovania ich účinnosti.** Daniel Iracane informoval o aktivitách NEA/OECD v oblasti jadrovej bezpečnosti, pričom vyzdvihol komplexnosť bezpečnosti v jadrovom sektore, ktorá je základným menovateľom naprieč celého jadrového cyklu.

S ohľadom na ciele desiateho bodu Akčného plánu SET Plánu týkajúceho sa zvyšovania bezpečnosti a úrovne inovácií vo využívaní jadrových technológií sa Daniel Iracane vo svojej prezentácii orientoval na **kontext jadra v transformácii na nízkouhlíkové hospodárstvo, ktoré má na jeho formovaní podstatný vplyv.** Ako kľúčové Daniel Iracane považuje budovanie spoločného porozumenia potreby a pridanej hodnoty jadrovej energie, pokračujúcu a silnejúcu medzinárodnú spoluprácu a medzinárodný výskum.

Dôvera zainteresovaných strán činných v oblasti jadrovej energetiky je tvorená niekoľkými zložkami, zabezpečovaním bezpečnej prevádzky celého jadrového cyklu, spoľahlivým riadením odpadového hospodárstva a ekonomikou akou takou (od hospodárneho prevádzkovania, po predaj outputov a ich odber a dodávky). Všetky tieto zložky sú prepojené na kontext bezpečnosti, či už z hľadiska jej zabezpečovania na technickej úrovni, alebo prijímania bezpečnostných opatrení a určením adekvátneho riadenia (leadership).

Panelisti konferencie SET PLAN 2017 k jadrovej bezpečnosti (zľava doprava): P. Liška (VÚJE), R. Škoda (Technická univerzita Praha), M. Huebel – predseda panelu (Direktoriát EK pre energetiku), H. A. Abderrahim (SNETP), D. Iracane (NEA/OECD)
Zdroj: SM SR pri OECD

Bezpečnosť jadrových prevádzok je záležitosť neustáleho napredovania a vylepšovania, nikdy nenastane stav, kedy by bola jej úroveň dostatočná a nevyžadovala by zdokonaľovanie. Práve z tohto dôvodu, že sa jedná o „živý organizmus v živom organizme“ je potrebná spolupráca zainteresovaných subjektov na medzinárodnej úrovni (zo strany vládnych inštitúcií ako aj priemyslu), čo napomáha v budovaní ich dôvery voči verejnosti. Jadrové havárie sa podpísali pod zintenzívnenú výmenu poznatkov a osvedčených postupov, čo do veľkej miery Agentúra

NEA zabezpečuje najmä po havárii v japonskej Fukušime, vrátane poskytovania podpory voči globálnej konvergencie bezpečnosti v jadrovej energetike.

V súvislosti s vydaním tohtoročnej publikácie IEA/OECD Svetový energetický výhľad (WEO 2017) a plnením scenára

2°C Daniel Iracane uviedol, že na naplnenie znižovania otepľovania planéty do r. 2050 na úroveň 2°C a s tým súvisiacu transformáciu globálnych energetických systémov na čisté, nízkouhlíkové a spoľahlivé je z pohľadu jadrovej energetiky potrebný nárast kapacity zo súčasných 390 GW na úroveň 900 GW do roku 2050. V súčasnosti sú tendencie na uzatváranie prevádzok jadrových elektrární a ich vyradovanie, ktoré sú z pohľadu ich životnosti vo veľa prípadoch predčasné. Tento trend by sa v duchu plnenia cieľa 2°C podľa slov D. Iracana mal zmeniť, nakoľko tempo ročného pripájania jadra do siete je na úrovni 5GW a potrebných by bolo 12 GW. Následne otvoril otázku, či variabilné obnoviteľné zdroje energie sú schopné kompenzovať za stratu z vyradovaných jadrových kapacít, čo otvára ďalšiu otázku budúcnosti pružných energetických systémov. Záverom upriamil pozornosť na potrebu inovácie v jadrových technológiách, ktorú považuje za kľúčovú. Je toho názoru, že ak budú technológie v jadrovej energetike dostatočne inovatívne, jadrová energia bude hnacím motorom výroby bezpečnej, odolnej, ekonomickej a udržateľnej nízkouhlíkovej elektrickej energie.

»» ZDRAVOTNÍCTVO ««

OECD zverejnila publikáciu „Prehľad o zdraví 2017. Indikátory OECD“

 Health at a Glance 2017
OECD INDICATORS

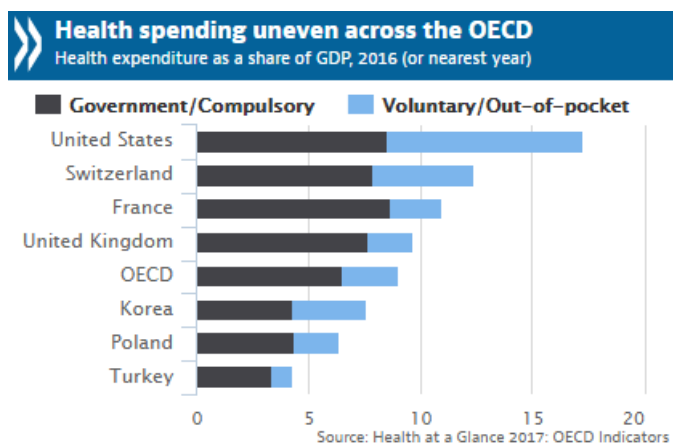

OECD zverejnila dňa 10. novembra 2017 publikáciu „Prehľad o zdraví 2017- Indikátory OECD“, ktorá poskytuje medzinárodné porovnanie zdravotného stavu, rizikových faktorov, výdavkov na zdravotníctvo, dostupnosti zdravotnej starostlivosti a jej kvality medzi jednotlivými krajinami OECD. Publikácia poukazuje na fakt, že zdravší životný štýl, vyšší príjem, lepšia zdravotná starostlivosť a kvalitnejšie vzdelanie značne prispeli k predĺženiu očakávanej dĺžky života počas posledných

dekád. Prehľad o zdraví uvádza, že vo všetkých členských krajinách OECD sa očakávaná dĺžka života pri narodení zvýšila o viac než 10 rokov od roku 1970, a dosiahla tak priemer 80,6 rokov. Najvyššie čísla dosahujú Japonsko (83,9 rokov), Španielsko a Švajčiarsko (83 rokov), a najnižšie Lotyšsko (74,6) a Mexiko (75 rokov).

Z novej analýzy vyplýva, že **ak by sa miera fajčenia a užívania alkoholu znížila o polovicu, očakávaná dĺžka života by sa zvýšila o 13 mesiacov**. 10% nárast výdavkov na zdravotnú starostlivosť na obyvateľa v reálnych cenách by ju predĺžil o 3,5 mesiaca. Základom zvyšovania očakávanej dĺžky života však nie sú len výdavky ako také, ale aj spôsob ich alokácie. Existujú veľké rozdiely v prepojení medzi zmenami vo výdavkoch na zdravotnú starostlivosť a v očakávanej dĺžke života: napríklad, v USA sa od roku 1995 v porovnaní s inými krajinami výrazne zvýšili výdavky na zdravotnú starostlivosť, avšak očakávaná dĺžka života rástla len veľmi pomaly. **Slovensko patrí ku krajinám OECD s jedným z najväčších rozdielov medzi očakávanou dĺžkou života u viac a menej vzdelaných mužov, dosahujúcim až 10 rokov**. Vysvetľuje to však aj vyšší počet mužov vo vysokom veku s nízkym vzdelaním, či vyššia miera užívania alkoholu a tabaku v tejto skupine.

Zdroj: Health at a Glance 2017, OECD

Výdavky na zdravotnú starostlivosť na obyvateľa vzrástli od roku 2009 približne o 1,4% ročne, v porovnaní s 3,6% počas šiestich rokov pred rokom 2009. Priemerné výdavky tak v súčasnosti dosiahli približne **4000 USD na obyvateľa na jeden rok**. Najvyššie čísla dosahujú USA s 9892 USD na obyvateľa a 17,2% HDP. Výdavky na zdravotnú starostlivosť prekročili hranicu 11% HDP aj v Nemecku, Švajčiarsku, Švédsku a Francúzsku. **Na Slovensku je viac ako 75% výdavkov na zdravotnú starostlivosť preplácaných prostredníctvom povinného zdravotného poistenia**. Zdravotnícky materiál tvorí najväčšiu časť (35%) výdavkov na zdravotnú starostlivosť.

Znižovanie nesprávneho nakladania s financiami a ich plytvaním je kľúčom k maximalizácii dopadu verejných zdrojov na lepšie výsledky v oblasti zdravia. Výdavky by mohli byť oveľa efektívnejšie v nasledovných oblastiach:

- **Zvýšenie používania generík vo väčšine krajinách OECD viedlo k úspore nákladov**, predstavujúc viac než 75% objemu farmaceutík predaných v USA, Čile, Nemecku, Novom Zélande a Spojenom kráľovstve, avšak menej ako 25% v Luxembursku, Taliansku, Švajčiarsku a Grécku;
- **Antibiotiká by mali byť predpisované len v prípade najnutnejšej potreby**, rozdiely medzi počtom predpísaných antibiotík boli však v niektorých krajinách trojnásobné. Francúzsko a Grécko zaznamenali oveľa vyššie objemy, než je priemer OECD;
- **Menšie zákroky poskytnuté v rámci jednodňovej chirurgie sú v súčasnosti bežné vo väčšine krajín OECD**. Jednodňová chirurgia je napríklad využívaná v 90% (a viac) všetkých operácií šedého zákalu v 20 z 28 krajín OECD s porovnateľnými údajmi. Menej než 60% týchto zákrokov je vykonaných v rámci jednodňovej chirurgie v Poľsku, Turecku, Maďarsku a na Slovensku.

Publikácia poukazuje na fakt, že **kvalita zdravotnej starostlivosti sa zvyšuje**:

- Viac ako 80% pacientov uvádza **pozitívne skúsenosti s časom stráveným s lekárom**, ako aj ľahko zrozumiteľné vysvetlenia a účasť na prijímaní rozhodnutí o liečbe;

- **Hospitalizácie, ktorým je možné sa vyhnúť pri chronických chorobách ako sú diabetes a astma sa znížili vo väčšine krajín OECD**, indikujúc tak zvyšujúcu sa kvalitu primárnej zdravotnej starostlivosti.
- **Menej osôb zomiera na infarkt či porážku**. Zlepšenia sú mimoriadne významné u pacientov s infarktom vo Fínsku a pacientov s porážkou v Austrálii. **Napriek tomu, že je miera mortality pri ischemickej chorobe srdca na Slovensku vyššia než priemer OECD, Slovensko je jednou z krajín s najnižším počtom obyvateľov trpiacich na demenciu a s druhým najnižším počtom samovrážd;**
- V krajinách OECD je 5-ročná miera prežitia pri rakovine prsníka 85%-ná a približne 60% pri rektálnych rakovinách, so zvyšujúcou sa mierou prežitia vo väčšine krajinách OECD. **Slovensko spoločne s Maďarskom, Slovinskom a Lotyšskom majú najväčšiu mieru úmrtnosti na rakovinu, s počtom presahujúcim 240 na 100 000 obyvateľov (najvyššia miera úmrtnosti na kolorektálnu rakovinu je práve na Slovensku). Na Slovensku je vykonaný druhý najnižší počet mamografií u žien vo veku 50-69 rokov za posledné dvojročné obdobie.**

Zatiaľ čo sa počet fajčiarov v krajinách OECD znižuje (na Slovensku sa zvýšil o 0,8%), boj proti obezite a nadmernému užívaniu alkoholu či znečistenému ovzdušiu v krajinách OECD nie je úspešný **(o 30-40% nižšie vystavenie znečistenému ovzdušiu v SR oproti mieram z roku 1990, čo je jedno z najvýznamnejších zlepšení):**

- **Jeden z piatich dospelých ľudí fajčí na dennej báze**. Najvyššie čísla dosahujú Turecko, Grécko a Maďarsko, najnižšie Mexiko;
- **Konzumácia alkoholu sa od roku 2000 v priemere znížila**, avšak v Belgicku, Islande, Lotyšsku a Poľsku sa zvýšila. Každá piata dospelá osoba pravidelne konzumuje alkoholické nápoje nárazovo s cieľom opiť sa;
- **54% dospelých osôb v krajinách OECD má nadváhu, z toho 19% je obéznych**. Miera obezity presahuje 30% v Maďarsku, Novom Zélande, Mexiku a USA.

Oblasti, v ktorých by mala Slovenská republika zaznamenať pokrok: vysoký rozdiel v hustote lekárov medzi mestskými a vidieckymi oblasťami, nízky počet zdravotných sestier a ich nízke finančné ohodnotenie, vysoký počet konzultácií u lekára na osobu, príliš rýchly nárast počtu cisárskych rezov, málo rozšírené využívanie jednodňovej chirurgie, nadmerné užívanie liekov znižujúcich hladinu cholesterolu, pomalý nárast očakávanej dĺžky života (len 3 roky od roku 1970 v porovnaní s 8 rokmi v Japonsku), nízky počet v zdraví prežitých rokov a obmedzenie v bežných aktivitách po 65. roku života, nízky počet pracovníkov v sektore dlhodobej zdravotnej starostlivosti.

Najnovšie vydanie OECD Prehľadu o zdraví 2017 obsahuje **súbor nových ukazovateľov, najmä v rámci rizikových faktorov pre zdravie**. Taktiež kladie **väčší dôraz na analýzu trendov v čase**. Popri analýzach jednotlivých indikátorov poskytuje publikácia aj **prehľady a tabuľky indikátorov sumarizujúcich porovnateľnú výkonnosť krajín**, a tiež **špeciálnu kapitolu o hlavných faktoroch zvyšujúcich očakávanú dĺžku života**. Špeciálne prehľady krajín sú dostupné pre Austráliu, Rakúsko, Kanadu, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Japonsko, Mexiko, Švajčiarsko, Spojené kráľovstvo a USA.

Celé znenie publikácie je dostupné na stránke: http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/health-at-a-glance-2017_health_glance-2017-en

»» ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ««

Zľava: M. Haluš (riaditeľ MŽP SR-IEP), A. Cox (riaditeľ OECD ENV), N. Kurilla (štátny tajomník MŽP SR) a S. Sicars (riaditeľ UNIDO ENV)

Zdroj: SM SR pri OECD

Riaditeľ Direktoriátu OECD pre životné prostredie A. Cox zverejnil spoločnú štúdiu OECD a MŽP SR-IEP počas konferencie *Driving Towards Circularity* v dňoch 6. – 7. novembra 2017 v Bratislave

V dňoch 6. – 7. novembra 2017 sa v Bratislave konala odborná konferencia so zameraním na obehovú ekonomiku v automobilovom priemysle, ktorá niesla príznačný názov *Driving Towards Circularity* – Na ceste smerom k obehovej ekonomike (www.t2gE.eu). Konferencia bola usporiadaná MŽP SR v spolupráci s UNIDO a MH SR, Združením automobilového priemyslu a s podporou zastupiteľských úradov Holandska a Nórska

na Slovensku. Hlavným cieľom konferencie bolo **podporiť diskusiu o konkrétnych opatreniach podporujúcich prechod na obehovú ekonomiku v automobilovom priemysle.**

Pred oficiálnym otvorením dvojdňovej konferencie prebehla **tlačová konferencia, počas ktorej A. Cox, riaditeľ Direktoriátu OECD pre životné prostredie zverejnil spoločnú štúdiu OECD a MŽP SR - IEP „*Making the Slovak Republic a More Resource Efficient Economy*“, ktorá je výstupom spoločného projektu medzi týmito dvomi inštitúciami. Jej cieľom je **poukázať na možnosti efektívnejšieho využívania zdrojov slovenskej ekonomiky.** Na tlačovej konferencii boli okrem A. Coxa prítomní aj štátny tajomník MŽP SR N. Kurilla, riaditeľ IEP SR M. Haluš a riaditeľ Sekcie životného prostredia UNIDO, S. Sicars.**

A. Cox absolvoval aj zdvorilostné prijatie u ministra životného prostredia SR L. Sólymosa, na ktorom boli prítomní štátny tajomník MŽP SR N. Kurilla a generálny riaditeľ Sekcie environmentálnej politiky, EÚ a medzinárodných vzťahov MŽP SR, M. Chrenko. Minister životného prostredia SR L. Sólymos ocení široký medzinárodný záber a hĺbkovú expertízu OECD v jednotlivých krajinách, ako aj pôsobenie organizácie ako jedinečnej platformy pre zdieľanie osvedčených postupov a skúseností, inovatívnych prístupov a partnerstiev, využiteľných pri tvorbe národnej a regionálnej politiky. L. Sólymos dodal, že MŽP SR otvorene víta pomoc OECD pri zvyšovaní kvality životného prostredia na území SR, a následne A. Cox potvrdil záujem OECD o ďalšiu spoluprácu s rezortom životného prostredia aj v budúcnosti. Po tlačovej konferencii poskytol A. Cox rozhovor pre slovenský informačný portál o dianí v Európskej únii www.EurActiv.sk.

Konferencia *Driving Towards Circularity*

Obehová ekonomika podporuje racionálne využívanie prírodných zdrojov. Práve v automobilovom priemysle, ktorý je hnacou silou ekonomiky SR, existuje veľký priestor pre šetrnejšie zaobchádzanie s obmedzenými prírodnými zdrojmi a pre zavádzanie nových inovatívnych prístupov pri výrobe áut a komponentov. Diskusia s automobilovým priemyslom poskytla jedinečnú príležitosť pre podporu

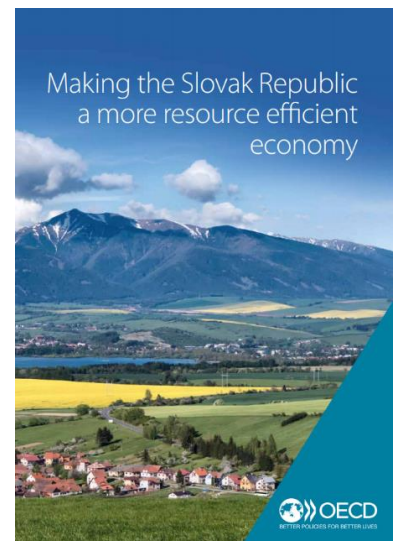
efektívnejšieho využívania zdrojov a zníženie negatívnych dopadov na životné prostredie, ako aj pre zvyšovanie povedomia o podiele zodpovednosti krajín na aktuálnom a budúcom stave životného prostredia.

Prítomnosť viac ako 180 účastníkov (ČR, SI, RO, NL, NO, FI, FR, DE, SR) a 45 rečníkov z prostredia automobilového výrobného a dodávateľského reťazca z 15 krajín, ku ktorým sa pridali zástupcovia EÚ, finančného sektora, či Svetového ekonomického fóra, potvrdila záujem o aktívne hľadanie riešení, ako podporiť transformáciu smerom k obehovému hospodárstvu. **Počas konferencie vystúpil P. Börkey, hlavný administrátor OECD pre otázky odpadového hospodárstva, ktorý prezentoval kľúčové elementy politických usmernení v rámci efektívneho využívania zdrojov**, ktoré OECD vypracovala pre Stretnutie ministrov životného prostredia skupiny G7 (Toyama, 2016). P. Börkey vysvetlil, akým spôsobom je táto téma relevantná pre SR, a zároveň akým spôsobom túto tému zohľadňuje OECD vo svojej súčasnej aj budúcej práci.

Konferencia bola zameraná aj na vytvorenie platformy pre **budovanie nových partnerstiev medzi podnikmi** a na výmenu nápadov a inovatívnych postupov. Bola tak úspešným pokračovaním Bratislavského procesu pre zelené hospodárstvo, ktorý MŽP SR iniciovalo počas slovenského predsedníctva v Rade EÚ v druhej polovici 2016.

Zverejnenie spoločnej štúdie MŽP SR – IEP a OECD *Making the Slovak Republic a More Resource Efficient Economy*

Jedným z hlavných záverov spoločnej štúdie MŽP SR - IEP a OECD je, že **SR v materiálnej efektívnosti zaostáva za priemerom EÚ**. Zo štúdie taktiež vyplýva, že ak by bola ekonomika SR schopná produkovať „viac“ pri menšej spotrebe materiálov, mohlo by byť životné prostredie menej zaťažené závislosťou ekonomiky SR na dovoze surovín. Kvôli tejto závislosti **je nevyhnutné prejsť zo súčasného lineárneho modelu hospodárstva, ktorý je primárne zameraný na spracovávanie surovín, na ekologickejší model tzv. obehového hospodárstva**. Táto cesta podľa štúdie vedie cez opätovné spracovávanie nevyužívaných výrobkov, ktoré sa nebudú zahadzovať, ale vrátia sa naspäť do obehu. **SR neustále čelí príliš nízkej miere recyklácie a veľkému množstvu odpadu uskladňovaného na skládkach**. Práve časť tohto odpadu by mohla byť opätovne využívaná napríklad na výrobu komponentov v automobilovom priemysle. Podľa A. Coxa z OECD je úlohou vyplývajúcou zo spoločnej štúdie **postupné prechádzanie na udržateľnejší a environmentálne menej škodlivý model ekonomiky**. Zároveň je to povinnosť všetkých krajín, ktorá vyplýva aj zo záväzkov Parížskej dohody o zmene klímy. Na zvýhodnenie triedenia v SR podľa A. Coxa potrebuje **krajina zvýšiť poplatky za skládkovanie a zároveň vytvoriť systém, ktorý prináša občanom priamy finančný benefit z triedenia**.

Zdroj: OECD

Spoluautor textu: MŽP SR

OECD a ITF aktívne participovali na klimatickom samite COP23 v nemeckom Bonne

V dňoch 6. – 17. novembra 2017 sa v Svetovom konferenčnom centre v nemeckom Bonne konal klimatický samit COP23, ktorý po dvoch rokoch od prijatia Parížskej klimatickej dohody hodnotil pokrok pri dosahovaní jej cieľov: krajiny sa zhodli, že bol v rámci boja so zmenou klímy od roku 2015 dosiahnutý pozitívny posun, avšak globálna komunita si potrebuje stanoviť vyššie a rýchlejšie ambície, najmä v oblasti financií a investícií, ako aj jasného stanovenia cieľov tvorcov politík v záujme presadiť energetickú transformáciu. Predsedníckou krajinou COP23 bolo Fiji, ktoré úzko spolupracovalo s OECD pri navrhovaní početných vedľajších podujatí organizovaných v rámci nasledovných tém: facilitatívny dialóg 2018, prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo

Zdroj: www.unfccc.com

a stanovenie ceny uhlíka, klimatické financie, dotácie na fosílna palivá, transparentnosť, doprava, či zosúladenie verejných a súkromných investícií.

Najdôležitejšie vedľajšie podujatia OECD sa konali od 13. do 15. novembra 2017:

- *Finančný deň: Angažovanie zástupcov na vysokej úrovni pri financovaní boja so zmenou klímy, monitoringu finančných trhov, dosahovaní cieľov Parížskej dohody a boji s rizikami spojenými so zmenou klímy;*
- *Spoločné podujatie OECD a Nemecka zamerané na spustenie spravodlivého prechodu na nízkouhlíkovú a klíme odolnú budúcnosť;*
- *Stanovenie ceny uhlíka a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo s ministrom životného prostredia Kórei E. Kimom a zástupcom generálneho tajomníka OECD M. Konom.*

Súčasťou samitu COP23 bol aj **tematický deň zameraný na dopravu**, ktorý sa konal dňa 11. novembra 2017, a ktorý bol zorganizovaný Dopravnou skupinou Marockého partnerstva pre globálny boj so zmenou klímy. Účastníci **diskutovali o pokroku v oblasti mobility a zmeny klímy pri transformácii sektora dopravy**. Počas tohto dňa bolo zorganizovaných 6 paralelných diskusných panelov v rámci jednotlivých foriem dopravy, ktorých cieľom bolo **navrhnúť možný prínos dopravy pri dosahovaní klimatických cieľov a zabezpečovaní kvality udržateľných služieb, infraštruktúr a systémov v oblasti dopravy**. Medzinárodné dopravné fórum predstavilo počas COP23 svoju iniciatívu „**Dekarbonizácia dopravy**“, usmerňujúcu vlády jednotlivých krajín k prijatiu spoločne akceptovateľných krokov dekarbonizujúcich sektor dopravy zbieraním, budovaním a šírením kvantitatívnych dôkazov o efektívite mitigačných opatrení a politík.

Zdroj: OECD Flickr

Generálny tajomník OECD vystúpil na klimatickom samite One Planet a predstavil dve nové klimatické iniciatívy

Dva roky po prijatí parížskej klimatickej dohody (COP21) sa dňa 12. decembra 2017 konal v Paríži klimatický samit „Jedna planéta“, ktorý zvolali francúzsky prezident E. Macron, prezident skupiny Svetovej banky J. Y. Kim a generálny tajomník OSN A. Guterres. Svetoví lídri a delegácie diskutovali o potrebe posilnenia financovania opatrení na ochranu klímy, ako aj o záväzkoch spojených s dosahovaním uhlíkovej neutrality. SR bola

zastúpená ministrom životného prostredia L. Sólymosom. Za OECD ako kľúčového partnera samitu vystúpil A. Gurría, generálny tajomník organizácie, v rámci panelu zameraného na **posilnenie politík podporujúcich prechod na ekologické a inkluzívne hospodárstvo**. Počas svojho vystúpenia upriamil A. Gurría pozornosť na publikáciu OECD Investing in climate, investing in growth, ktorá je výstupom spoločného projektu medzi OECD a nemeckým predsedníctvom G20, podporujúcim lepšie porozumenie ekonomickým a investičným dopadom prechodu na nízkouhlíkové a zmene klímy odolné hospodárstvo. A. Gurría zdôraznil **potrebu investícií prostredníctvom zelenších rozpočtových politík a financovania čistej energie**. Počas samitu oznámil A. Gurría **spustenie dvoch iniciatív podporujúcich efektívnejšie politiky na mobilizáciu financií a na posilnenie prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo**:

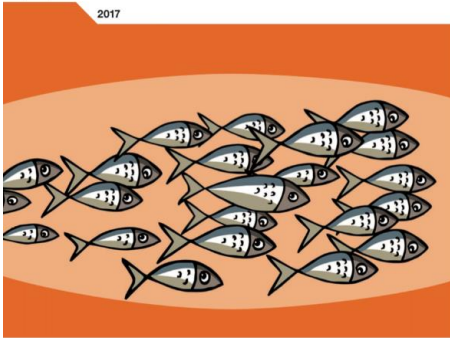
Parížsky rámcový program pre ekologické rozpočtové politiky

Spustenie tejto iniciatívy je prvou medzisektorovou iniciatívou medzi viacerými krajinami v záujme **podpory vlád jednotlivých krajín pri ekologizácii ich národných fiškálnych politík a na zahrnutie záväzkov Parížskej dohody a ďalších zelených cieľov do národných rozpočtových politík a politických rámcov**. Jej zasadnutia bude zvolávať OECD, úzko spolupracujúc v rámci partnerstva s ministrami životného prostredia Francúzska (N. Hulot) a Mexika (R. Pacchiano). Spájajúc prácu na environmentálnych politikách a boji so zmenou klímy, rozpočtových a daňových politikách (zahŕňajúc stanovenie ceny uhlíka), zelených účtoch a inkluzívnom udržateľnom raste, hlavným cieľom iniciatívy bude navrhnuť nové nástroje podporujúce krajiny pri zabezpečovaní súladu s Parížskou dohodou a SDG č.14 a 15. Ekologické rozpočtové politiky predstavujú zásadnú zmenu v zmýšľaní a konaní vlád jednotlivých krajín v tejto pálčivej výzve súčasnosti.

Program podpory implementácie financovania a investovania do čistej energie

Tento nový program vznikol s podporou vlády Dánskeho kráľovstva a jeho cieľom je **podporiť vybrané novovznikajúce hospodárstva pri navrhovaní a upravovaní politík v záujme prilákať financie a investície do obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti**. Od roku 2018 bude tento program konkrétnym zhmotnením implementácie odporúčaní publikácie *Investing in climate, investing in growth* a bude spadať pod vedenie Centra OECD pre zelené financie a investície. Do programu budú zaangażované aj partnerské krajiny, ako aj široká škála národných a medzinárodných aktérov v záujme dosiahnuť integrovaný a celovládny prístup k mobilizácii politík, regulácií a investícií.

»» PÔDOHOSPODÁRSTVO ««

OECD zverejnila Prehľad rybného hospodárstva pre rok 2017

Publikácia poskytuje údaje o vývoji politik a aktivít v sektore rybolovu a akvakultúry v krajinách OECD a v zúčastňujúcich sa ekonomikách, najmä počas obdobia 2015-2016. Prehľad zahŕňa 35 krajín a ekonomík – 28 členských štátov OECD, ako aj **regionálnu kapitolu pokrývajúcu vývoj v EÚ**. Vydania publikácie sa zúčastnili aj Argentína, Čína, Kolumbia, Kostarika, Indonézia a Litva, čínsky Tchaj-pej a Thajsko. Tieto krajiny spoločne predstavujú takmer polovicu svetovej produkcie v oblasti rybného hospodárstva a väčšinu produkcie akvakultúry.

Zdroj: OECD

Prehľad rybného hospodárstva OECD 2017 odhaduje, že sa hodnota produkcie akvakultúry v globálnej miere od roku 2006 zvýšila v priemere o 6% ročne. Podľa údajov publikácie sa očakáva, že **produkcia v akvakultúre bude dlhodobo rásť, zatiaľ čo rybolov zaznamená v najlepšom prípade mierne oživenie**. Počet voľne žijúcich ulovených rýb je v členských krajinách OECD o 40% nižší než v 80-tych rokoch minulého storočia a naďalej klesá. Naopak, produkcia akvakultúry od roku 2011 v členských krajinách OECD rastie tempom 2,1% ročne.

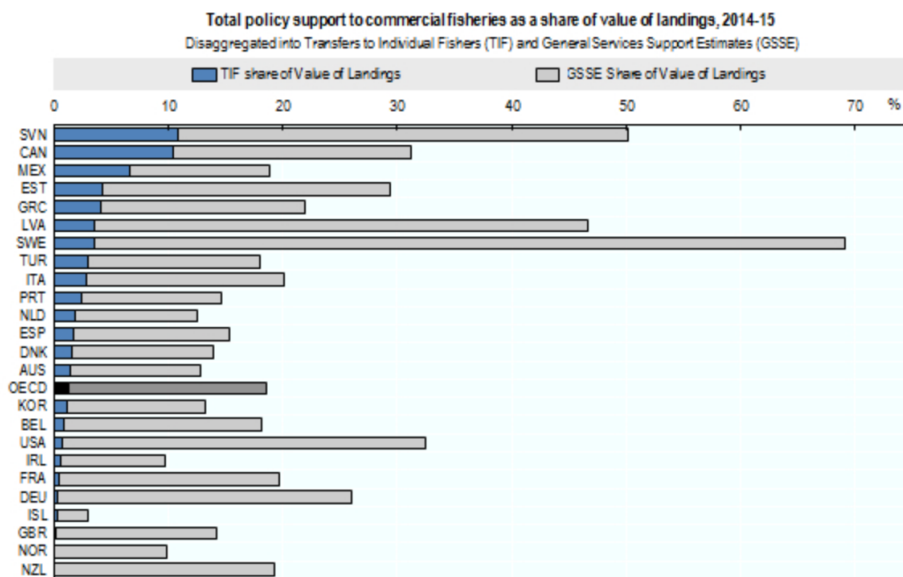
Znižujúce sa množstvo voľne ulovených rýb v členských štátoch OECD je výsledkom poklesu rybolovných zdrojov, ako aj zavedenia prísnejších rybolovných politik, ktorých cieľom je **zabezpečenie udržateľného využívania zdrojov rybného hospodárstva**. Ceny voľne ulovených rýb zároveň už nie sú také vysoké, aby predišli poklesu hodnoty vykládok rýb v členských štátoch OECD, čo platilo ešte do roku 2011.

Vo väčšine krajín obsiahnutých v prehľade v súčasnosti **prebieha proces prehodnocovania a revidovania procedúr pridelovania a administrácie rybolovných práv a kvót**. Krajiny sú taktiež aktívne zapojené do **podpory udržateľného rozvoja v akvakultúre**, ktorý je vo všeobecnosti považovaný za primárny zdroj budúceho rastu v produkcii rýb. Táto podpora spočíva v **regulačných zlepšeniach a zvýšení investícií do výskumu**, ako aj v **zdieľaní nákladov so súkromným sektorom** v záujme podpory investícií naprieč sektorom.

K. Ash, riaditeľ Direktoriátu OECD pre obchod a poľnohospodárstvo (TAD) počas zverejnenia prehľadu uviedol, že práca OECD potvrdzuje narastajúcu dôležitosť produkcie akvakultúry, ktorá pri započítaní vodných rastlín už v súčasnosti predbehla rybolov. Takmer 40% hodnotených populácií rýb však nedosiahlo ciele v oblasti riadenia a mnoho populácií nie je ohodnotených. Existuje tak dostatočne veľký priestor na zlepšenie a **OECD víta doplňujúce opatrenia prijaté vládami jednotlivých krajín v záujme získania kontroly nad nadmerným rybolovom**.

Prehľad poskytuje aj **hlbkové údaje o podpore poskytnutej sektoru rybného hospodárstva**. Spoločne poskytli rybárom vyššie uvedené ekonomiky v roku 2015 13 miliárd USD, čo zodpovedá jednej šestine celkovej hodnoty ich vykládok rýb. Z 13 miliárd US bolo v členských štátoch OECD poskytnutých 7 miliárd USD, zatiaľ čo odvetvie rybolovu v Číne – najväčšie na svete – obdržalo v roku 2015 5,7miliárd USD.

Celková podpora komerčného rybolovu ako podiel hodnoty vykládok, 2014-2015
Zdroj: OECD

Indikátorov podpory rybolovu a hodnotami produkcie akvakultúry sú dostupné v elektronickej verzii publikácie.

Publikácia má novú štruktúru a má rozšírený obsah v porovnaní s predchádzajúcimi vydania. Taktiež obsahuje **kompletne revidovanú a rozšírenú prezentáciu databázy Odhadovanej podpory rybného hospodárstva OECD (fisheries support estimate – FSE)**. FSE je súpis politik podporujúcich rybárov a sektor rybolovu, ktorý poukazuje na rozličné spôsoby, akými sú navrhované a realizované rozpočtové politiky. Táto databáza je jediným komplexným a hodnoverným zdrojom aktuálnych údajov o týchto druhoch politik a je užitočným zdrojom pre tvorcov politik a akademických pracovníkov. Jej cieľom je vytvoriť spoločný základ pre politický dialóg medzi krajinami o hodnotení účinnosti a efektivity jednotlivých politik. Najčastejšie uvádzané politiky sú smerované na všeobecnú podporu sektora, a to najmä na **služby spojené so správou a investície do infraštruktúry**. Databáza FSE je aktualizovaná na ročnej báze.

Kapitoly 1, 2 a 3, známe ako „Všeobecný prehľad“ poskytujú **prehľad aktivít v sektore a obsahujú súhrnné štatistické údaje jednotlivých krajín**, ako aj **kľúčový vývoj v sektoroch rybolovu a akvakultúry**. Kapitola 4 obsahuje **súhrnné prehľady pre každú krajinu**, ktorá zahŕňa doplňujúce národné údaje a detaily o inštitúciách a politikách založených na príspevkoch zúčastnených krajín a ekonomík.

Hĺbkové kapitoly a štatistická príloha s podrobnými tabuľkami

»» DOPRAVA ««

Účastníci Konzultačného dňa ITF a zástupcovia Sekretariátu ITF
Zdroj: Flickr ITF

Konzultačný deň Medzinárodného dopravného fóra s medzinárodnými organizáciami

Predstavitelia **41 medzinárodných organizácií a asociácií** zastupujúci všetky spôsoby dopravy, *UN System* a multilaterálne rozvojové banky sa dňa 1. decembra 2017 zišli v Paríži v záujme **poskytnúť ich perspektívu o súčasných výzvach bezpečnosti a ochrany v doprave**, ako aj ich odporúčania, ako im čeliť. Cieľom tohto stretnutia bolo vytvoriť platformu pre interaktívnu diskusiu o témach nadchádzajúceho samitu. **Bezpečnosť a ochrana**

predstavujú primárne obavy všetkých dopravných systémov, ovplyvňujúce pasažierov i poskytovateľov služieb. Vstupy medzinárodných organizácií tak pomáhajú presnejšie navrhnuť program a ministerskú deklaráciu Dopravného samitu ITF 2018 zameraného na tieto témy, ktoré sú základom práva ľudí na **cestovanie bez strachu**, ako aj neodmysliteľnou súčasťou **spoľahlivej a efektívnej prepravy tovaru**. Podpora bezpečnejšej a viac chránenej dopravy je základom úspešnej implementácie cieľov udržateľného rozvoja OSN (SDGs) a Parížskej klimatickej dohody (COP21). Každoročne organizovanému konzultačnému dňu ITF predchádzal **okružlý stôl „Ženy v doprave“** a na jeho záver sa uskutočnil aj **opisný panel na tému Dopravného samitu ITF 2019 „Prepojitelnosť dopravy podporujúca regionálnu integráciu“**.

Zdroj: ITF

adrese <http://2018.itf-oecd.org/>.

Predstavte Váš projekt na Dopravnom samite ITF 2018

Má vaša inštitúcia zaujímavú **správu**, ktorú by chcela zverejniť, **projekt**, ktorého výsledky by chcela predstaviť, alebo **zistenia**, ktoré by chcela zdieľať s medzinárodnou komunitou? Dopravný samit ITF 2018 zameraný na témy bezpečnosti a ochrany v doprave poskytne **širokú škálu možností prezentácie**, od stánkov na centrálne situovanej výstavnej ploche (od 225EUR/m²), až po možnosť prezentácie na *Open Stage Café*. Program samitu taktiež poskytne limitovaný počet intervalov na **organizáciu vedľajších podujatí pre partnerov**. Samit sa bude konať v dňoch **23. – 25. mája 2018 v nemeckom Lipsku**. Pre viac informácií je možné kontaktovať Sekretariát ITF na e-mailových adresách paula.dunne@itf-oecd.org a assia.djahafi@itf-oecd.org. Webstránka Samitu je dostupná na

»» REGIONÁLNY ROZVOJ ««

Účastníci zasadnutia Globálnej PS OECD pre financovanie a investície do samospráv a zástupcovia Sekretariátu OECD

Zdroj: OECD

V OECD sa konalo Úvodné zasadnutie Globálnej Pracovnej skupiny OECD pre financovanie a investície do samospráv

Dňa 17. novembra 2017 sa v Konferenčnom centre OECD konalo Úvodné zasadnutie Globálnej PS OECD pre financovanie a investície do samospráv (*World Observatory on Subnational Government Finance and Investment – WOSGFI*). Prvým krokom k vytvoreniu tejto PS bolo zverejnenie pilotnej štúdie „Samosprávy vo svete: štruktúra a financovanie“ v roku 2016, ktorá poskytuje

spoľahlivé a porovnateľné fakty a údaje o štruktúrach, zodpovednostiach a financovaní samospráv v 101 krajinách sveta.

Hlavnými cieľmi tejto Pracovnej skupiny sú:

- Poskytnúť štandardizovaný a transparentný prístup k údajom;
- Služiť ako nástroj pre budovanie kapacít v oblasti riadenia a financovania samospráv;
- Podporiť medzinárodný dialóg pre viacúrovňové riadenie a financovanie.

Hlavnými úlohami tejto Pracovnej skupiny budú:

- Zber údajov a ukazovateľov o štruktúre a financovaní samospráv vo viac ako 100 krajinách;
- Vytvorenie globálnej siete expertov a inštitúcií prispievajúcich k zberu údajov o samosprávach, ich štruktúrach a financovaní.

SR bola zastúpená M. Filipovou, zastupujúcou riaditeľkou Odboru miestnej štátnej správy, samosprávy a zahraničných vzťahov **MV SR a M. Mojžišom**, vedúcim referátu Informačno-poradenského centra pre EŠIF **KSK**.

Zasadnutie bolo otvorené úvodným príhovorom L. Kamal- Chaoui, riaditeľky Centra OECD pre podnikanie, malé a stredné podniky, miestny rozvoj a turizmus (CFE), a J. Oliveira Martinsa, špeciálneho poradcu CFE. Obaja zdôraznili **silné zameranie PS na plánovanie a na potrebu vnímania nad rámec národných vlád**, keďže **samosprávy ako kľúčoví ekonomickí a sociálni hráči pri pokrývaní každodenných aktivít občanov zodpovedajú za ¼ celkových verejných výdavkov a 60% investícií, t.j. v priemere 9% HDP.**

OECD kladie veľký dôraz na decentralizáciu: **samosprávy a ich úloha je čím ďalej, tým viac uznávaná na úrovni OECD**, nielen v rámci Výboru OECD pre politiku regionálneho rozvoja (RDPC), ale aj v rámci iných výborov, keďže sa ich priamo dotýkajú problematiky ako migrácia, postupný prechod na nízkoúhlíkové hospodárstvo, či iné oblasti, ktorých **ciele nemôžu byť dosiahnuté bez zjednotenia národných a regionálnych partnerov a politik.**

Členovia PS poukázali na **pretrvávajúce ťažkosti pri identifikácii informácií o regionálnych financiách a porovnateľných štandardizovaných informáciách o financovaní samospráv**. Existuje mnoho národných iniciatív na miestnej úrovni, avšak žiadna v globálnej mierke. Cieľom PS je preto pomôcť **nájsť konkrétne odpovede na otázky týkajúce sa regionálnych politik** v troch hlavných kategóriách údajov a informácií: **socio-ekonomické údaje, zodpovednosti územných organizácií a samospráv, financovanie samospráv**. V týchto troch kategóriách je podľa UCLG len veľmi limitovaný počet jednoduchých ukazovateľov, a preto je potrebné budovať kapacity a siete.

SR ocenila iniciatívu OECD a UCLG pri vytvorení tejto PS a potvrdila, že chýbajúce údaje sú jednou z prekážok v pokroku v tejto problematike. Doplnila, že je dôležité nielen zbierať údaje, ale disponovať aj schopnosťou ich využívať a presne stanoviť, pre koho budú tieto údaje určené a akým spôsobom by mohli byť najvhodnejšie využité. **SR navrhla vytvorenie rôznych skupín krajín s porovnateľnými údajmi, keďže úrovne decentralizácie sa v nich značne líšia.**

OECD a UCLG zorganizujú v dňoch 22. – 23. novembra 2018 konferenciu pre zainteresované strany, ktorej by predchádzalo zasadnutie Riadiaceho výboru PS. Organizátori aj účastníci sa zhodli na tom, že **bez ohľadu na to, či je krajina rozlohou malá alebo veľká, ekonomicky rozvinutá alebo nerozvinutá, je to práve jej riadenie a jeho správne alebo nesprávne nastavenie, ktoré ich rozlišuje a posúva vpred alebo ich brzdí.**

ZO ŽIVOTA OECD

Zľava doprava: zástupkyňa GT OECD M. Kiviniemi (pódium), J. Tomáš (chargé d'Affaires a.i. SM SR pri OECD), P. Gandalovič (velvyslanec SM ČR pri OECD)
Zdroj: SM SR pri OECD

Spoločná recepcia Stálej misie Slovenskej republiky a Českej republiky pri príležitosti 28. výročia Nežnej revolúcie

Stála misia SR pri OECD spoločne so Stálou misiou ČR pri OECD zorganizovala recepciu pri príležitosti 28. výročia Nežnej revolúcie za účasti zástupkyne GT OECD M. Kiviniemi. Zástupcovia SR a ČR vo svojich vystúpeniach informovali o udalostiach, ktoré sa udiali v novembri 1989, o následnom vývoji v Československu a o rozdelení krajiny. Zdôraznili význam Nežnej revolúcie pre demokratický vývoj v oboch krajinách. Zástupca SR J. Tomáš pripomenul

hlavné míľniky v integračnom procese SR do európskych a transatlantických štruktúr, medzi iným aj vstup do OECD v roku 2000. Informoval prítomných o vysokej reputácii, ktorú OECD v SR má, ako aj o oblastiach, v ktorých SR najintenzívnejšie spolupracuje: BEPS, MNE smernice pre nadnárodné spoločnosti, implementácia udržateľných rozvojových cieľov, Globálne fórum pre riešenie nadmerných kapacít v oceľiarstve, regionálne rozdiely a integrita. Vyzdvihol dva spoločné OECD – SR projekty, ktoré sa v súčasnosti realizujú – projekt na boj proti korupcii a projekt na implementáciu udržateľných rozvojových cieľov.

Zástupkyňa generálneho tajomníka M. Kiviniemi (bývalá predsedníčka vlády Fínska) ocenila prínos členstva oboch krajín v OECD. Zdôraznila, že aj menšie členské krajiny prinášajú do organizácie pridanú hodnotu v podobe vlastných skúseností z transformačného procesu. Vyzdvihla priaznivý ekonomický vývoj v oboch krajinách – najmä mieru nezamestnanosti v ČR, ktorá je jednou z najnižších spomedzi členských krajín OECD, ako aj ekonomický rast v SR, ktorý je jedným z najvyšších z členských krajín OECD. Pripomenula aj ďalšie pozitívne ekonomické ukazovatele SR, ktoré boli predstavené generálnym tajomníkom OECD v júni 2017 v Bratislave.

V rámci kultúrnej časti zástupca SR J. Tomáš predstavil hudobníka Daniela Campagnona, ako aj typický slovenský hudobný nástroj – fujaru, ktorá je od roku 2008 zapísaná do Zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO. Následne D. Campagnon v ľudovom kraji z Detvy zahral prítomným dve skladby na fujare a jednu na píšťale. Jeho vystúpenie sa stretlo s veľkým záujmom.

D. Campagnon (hudobník)
Zdroj: SM SR pri OECD

Spoločenský podnik bol vysoko hodnotený prítomnými a prispel k pripomenutiu si výročia významnej udalosti a dôstojnej reprezentácii

Miroslav Lajčák (vľavo) a Angel Gurría (vpravo) počas pracovnej návštevy predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN v OECD.
Zdroj: SM SR pri OECD

Pracovná návšteva predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN Miroslava Lajčáka v OECD

Predseda 72. Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov (VZ OSN) a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslav Lajčák uskutočnil dňa 14. decembra 2017 pracovnú návštevu OECD v Paríži, v rámci ktorej rokoval s generálnym tajomníkom OECD Angelom Gurríom a vystúpil ako mimoriadny hosť v Rade OECD, kde diskutoval so stálymi predstaviteľmi členských krajín pri OECD. Návšteva bola mimoriadne dôležitá v období, v ktorom sa medzinárodné organizácie usilujú o čo najúčinnejšie prepojenie svojej práce s potrebami medzinárodného spoločenstva a o budovanie synergií a komplementarít medzi jednotlivými kompetenciami v snahe zachovávať rešpekt pre pravidlá medzinárodného práva a garantovať vysokú úroveň štandardov pre verejné politiky v medzinárodnom prostredí.

Hlavnými témami vystúpenia boli: predstavenie priorít 72. Valného zhromaždenia OSN; oživenie dôvery a relevancie multilateralizmu; spolupráca medzi OSN a OECD pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja a riešení súčasných globálnych problémov. Partneri sa zhodli, že povaha OECD ako objektívneho experta je kľúčovým príspevkom

k medzinárodnému inštitucionálnemu systému založenom na pravidlách a dôkazoch, a že konsenzus členských krajín je cenným príspevkom k budovaniu dôveryhodných medzinárodných politických kompromisov. Doterajšiu spoluprácu OECD s OSN obe strany vyhodnotili ako excelentnú. **Pridanou hodnotou OECD je tvorba kvalitných štatistických a analytických poznatkov v oblasti inkluzívneho rastu, udržateľného rozvoja, rozvojovej pomoci, klimatických zmien a migrácie,** ktoré poskytuje OSN, a na ktorých sú postavené mnohé rozhodnutia OSN s globálnym dosahom.

Podľa M. Lajčáka multilateralizmus predstavuje významný nástroj pre riešenie najdôležitejších celosvetových výziev, akými sú napr. medzinárodný terorizmus, klimatické zmeny, dosiahnutie udržateľného rozvoja a medzinárodný mier ako hlavná podstata. A. Gurría zdôraznil, že znovunastolenie multilateralizmu bude hlavnou témou tohtoročného zasadnutia najvyššieho orgánu OECD – Rady OECD na úrovni ministrov – ktorá sa uskutoční v máji 2018. Obe organizácie si od roku 2015 vysoko ctia Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a implementovanie jej cieľov považujú za popredný a kľúčový rámec pre svoju činnosť. Partneri tiež uznali silný potenciál OECD ako platformy pre partnerstvá so súkromným sektorom a pre mobilizovanie poznatkov a zdrojov pre udržateľný rozvoj. OECD je tiež sídlom Výboru pre rozvojovú pomoc (DAC), ktorý zodpovedá za stanovovanie štandardov a štatistické a kvalitatívne hodnotenie medzinárodnej rozvojovej pomoci kľúčovej pre financovanie udržateľného rozvoja v najmenej rozvinutých krajinách sveta.

Vystúpenie predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN Miroslava Lajčáka v Rade OECD.
Zdroj: SM SR pri OECD

M. Lajčák sústredil svoje vystúpenie v Rade OECD na tri hlavné priority 72. VZ OSN: (1) voda, (2) financovanie rozvoja a politik spojených so zmenou klímy, (3) mládež, a tiež na prierezové priority budovania mieru, prevencie konfliktov a príprave Globálneho kompaktu pre migráciu. Zdôraznil mimoriadnu dôležitosť začínajúcej Medzinárodnej akčnej dekády „Voda pre udržateľný rozvoj“, ktorej začiatok je pripravovaný na marec 2018 a upozornil, že voda dramaticky nabera na ekonomickom a humanitárnom význame. Okrem konania 8. Svetového fóra vody v marci 2018 v Brazílii spomenul tiež hodnotenie pokroku v čiastkových cieľoch udržateľného rozvoja spadajúcich pod cieľ udržateľného rozvoja číslo šesť na *Politickom fóre ECOSOC-u na vysokej úrovni (HLPF) k udržateľnému rozvoju* v júli 2018. K prioritnej oblasti mládeže informoval o príprave fóra OSN za významnej účasti predstaviteľov mládeže v máji 2018 a vyzval k podpore podujatia prostredníctvom zvýšenej mediálnej pozornosti. Fórum by sa malo zaoberať okrem iného vzdelávaním, ekonomickými príležitosťami pre mladých ľudí, nezamestnanosťou a ochranou ľudských zdrojov. Predstavil tiež harmonogram plánovaných rozhodnutí vedúcich k finalizácii **Globálneho kompaktu o bezpečnej, riadenej a legálnej migrácii v roku 2018** a ocenil vedomostnú základňu OECD využívanú pri tvorbe migračných politik.

V diskusii so stálymi predstaviteľmi členských krajín OECD sa tiež zaoberal otázkami ako reforma OSN, koherencia rozvojových politik, podpora vzájomnej spolupráce medzi rozvojovými krajinami a štatistiky finančných tokov do medzinárodného rozvoja. Na záver svojho vystúpenia M. Lajčák zdôraznil, že **mier je hlavnou motiváciou a hlavným výdobytkom medzinárodnej spolupráce vo všetkých ostatných dimenziách** - hospodárskej, obchodnej, rozvojovej a klimatickej.

OECD A SR

Otvorenie prvého zasadnutia Rady vlády SR pre Agendu 2030
(zľava doprava): M. Kiviniemi, P. Pellegrini, M. Lajčák
Zdroj: MZVaEZ SR

Prvé zasadnutie Rady vlády Slovenskej republiky pre udržateľný rozvoj za účasti zástupkyne generálneho tajomníka OECD M. Kiviniemi

Dňa 12. decembra 2017 sa uskutočnilo prvé zasadnutie Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj. Hlavným posolstvom Rady je potreba jasne definovať dlhodobé priority SR, ktoré budú odzrkadľovať ciele udržateľného rozvoja Agendy 2030. Diskusiu o prioritách Slovenska v oblasti udržateľného rozvoja spoločne otvorili podpredseda vlády SR Peter Pellegrini a predseda Valného zhromaždenia OSN a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslav Lajčák. Čestným

host'om zasadnutia bola zástupkyňa generálneho tajomníka OECD Mari Kiviniemi, bývalá premiérka Fínska.

Na Slovensku dlhodobo absentuje celospoločensky akceptovaná vízia rozvoja. Rada vlády sa zhodla na piatich rámcových okruhoch priorít pre SR. „*Prostredníctvom tejto Rady vlády a tejto diskusie chceme priniesť nový štýl politiky. Veľmi by som si želal, keby sa na Slovensku konečne podarilo v politických diskusiách nerozmýšľať len v horizonte jedného volebného obdobia. Preto sme si stanovili, že vytvoríme víziu Slovenskej republiky do roku 2030,*“ vyhlásil podpredseda vlády Peter Pellegrini a dodal, že tieto ciele nás povedú bez ohľadu na to, kto bude vládnuť.

„*Musíme vedieť definovať, v akej krajine chceme žiť o dvanásť rokov, aká kvalita života má byť poskytovaná občanom Slovenskej republiky. Na to nám slúžia aj odporúčania a ciele z Agendy 2030, ktoré však nemôžeme implementovať v celej šírke. Týkajú sa totiž rôznych oblastí, ktorým sa Slovensko ako malá krajina nemôže venovať. Budeme však definovať niekoľko priorít, ktorými sa bude Slovenská republika do budúcnosti riadiť,*“ povedal podpredseda vlády P. Pellegrini.

Predseda Valného zhromaždenia OSN (VZ OSN) a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslav Lajčák vo svojom vystúpení zdôraznil nevyhnutnosť osvojenia si cieľov udržateľného rozvoja a tiež potrebu výraznejšieho napredovania v procese určovania národných priorít. „*V mojom ponímaní je Agenda 2030 návodom na spravodlivý život v mieri odstraňovaním nerovností, hladu a chudoby. V konečnom dôsledku preto predstavuje aj konkrétny príspevok k národnej či svetovej bezpečnosti,*“ uviedol M. Lajčák, ktorý vyzdvihol dôležitosť práce s mládežou a zvyšovania povedomia verejnosti o tejto kľúčovej téme. „*Domnievam sa, že globálne vzdelávanie, Agenda 2030 a implementácia jednotlivých cieľov udržateľného rozvoja nevyhnutne patria do školských osnov, pretože ich výsledky pocítia predovšetkým mladí ľudia. Považujem preto za nesmierne dôležité, aby sa so sedemástimi cieľmi udržateľného rozvoja riadne oboznámili, cítili svoj diel zodpovednosti a vnímali ich ako svoju vlastnú perspektívu, berúc do úvahy budúcnosť planéty.*“

Päť okruhov, na ktorých sa zhodli členovia Rady vlády, zahŕňa nasledovné oblasti: *strieborná ekonomika; vzdelávanie; zdravie, životné prostredie a kvalita života; doprava, energetika a mestá v kontexte klimatických zmien; boj proti chudobe.* Či sú práve tieto problematiky relevantnými výzvami pre Slovensko, vyplynie z následnej diskusie medzi štátom, akademickým, súkromným a neziskovým sektorom.

Agenda 2030 je medzinárodný strategický dokument OSN, ktorý definuje 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Priority Slovenska budú v súlade s týmito globálnymi cieľmi. Implementáciu Agendy 2030 na vnútroštátnej úrovni koordinuje Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, jej externú dimenziu zastrešuje Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Slovensko ako zodpovedný člen medzinárodného spoločenstva a aktívny člen donorskej komunity sa prihlásilo k prezentácii dobrovoľnej správy o pokroku v implementácii Agendy 2030 na pôde OSN v júli 2018.

OECD poskytuje na základe svojho Akčného plánu k Cieľom udržateľného rozvoja vládám členských krajín podporu v tvorbe integrovaných národných politík a ich plánovania. Jej expertíza bola cennou inšpiráciou pri príprave strategického prístupu, ktorého súčasťou je i predmetná Rada vlády pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj. Na okraj zasadnutia Rady vlády sa uskutočnil pracovný obed s podpredsedu vlády SR P. Pellegriniho, so zástupkyňou generálneho tajomníka OECD M. Kiviniemi za účasti ministrov financií, vnútra, zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, na ktorom boli prerokované viaceré otázky sektorovej spolupráce SR s OECD.

Pre účely tohto článku boli použité nasledovné zdroje:

<https://www.vicemier.gov.sk/index.php/investicie/agenda-2030/rada-vlady-pre-agendu-2030-pre-udrzatelny-rozvoj/1-zasadnutie-rady-vlady-pre-agendu-2030-pre-udrzatelny-rozvoj/index.html>

https://www.mzv.sk/aktuality/aktivity_ministra

ROZHOVOR S ...

Vojtech Ferencz, štátny tajomník MH SR
Zdroj: MH SR

Rozhovor so štátnym tajomníkom Ministerstva hospodárstva SR Vojtechom Ferenczom

- 1. Vážený pán štátny tajomník, v dňoch 7. – 8. novembra 2017 ste mali možnosť zúčastniť sa Ministerského zasadnutia Riadiacej rady Medzinárodnej energetickej agentúry IEA v Paríži. Aké boli kľúčové témy tohto podujatia a ako hodnotíte jeho priebeh?*

Priebeh tohto medzinárodného podujatia, napriek nadmerne nabitému programu a náročným vyjednávaniu o mandátoch, hodnotím pozitívne. Dynamika, odborný a profesionálny rozmer tohto zasadnutia boli na vysokej úrovni. Ústrednou témou tohto ministerského zasadnutia bolo **zvyšovanie energetickej bezpečnosti pre udržateľný globálny rast**. Zasadnutie poskytlo priestor pre SR zúčastniť sa dôležitej diskusie o prechode na čistú a udržateľnú energetiku, o

vytváraní podmienok pre investície a o vplyve pokročilých informačných a komunikačných technológií na globálnu energetickú bezpečnosť. Zasadnutie považujem za významné pre samotnú Agentúru, najmä z hľadiska značného pokroku, ktorý dosiahla v asociačnom procese s rozvíjajúcimi sa ekonomikami. Som toho názoru, že na súčasne meniacom sa globálnom energetickom trhu je takmer urgentné naďalej prehĺbovať spoluprácu s najvýznamnejšími rozvíjajúcimi sa veľkými „hráčmi“, ktorí postupne predstihnú svojim hospodárskym rastom vyspelé krajiny OECD a IEA – týka sa to najmä Číny a Indie. Do detailov sme rozobrali energetickú bezpečnosť a potrebu jej neustáleho zdokonaľovania, nevyhnutný prechod svetového hospodárstva na čistú energetiku, pokračujúce posilňovanie dialógu medzi jednotlivými vládami a zástupcami z priemyslu, výzvy digitalizácie globálneho energetického systému a budúcnosť asociačného procesu IEA. V tomto duchu sme formulovali aj naše mandáty, hlavné výstupy z tohto zasadnutia, ktoré boli do konca roka 2017 formálne schválené a prijaté na úrovni členov Riadiacej rady IEA.

- 2. Predmetné Ministerské zasadnutie IEA bolo aj z hľadiska modernizácie Agentúry a jej politiky otvorených dverí svetovými médiami vyhodnotené za jedno z najvýznamnejších. Aké kľúčové posolstvá odzneli zo strany SR na tomto podujatí?*

Toto Ministerské zasadnutie slúžilo na vyhodnotenie pokroku za ostatné dvojročné obdobie, ktoré bolo významné predovšetkým z hľadiska politiky otvorených dverí tejto Agentúry. Vďaka dynamickému napredovaniu v asociačnom procese má Agentúra a jej členovia pokrytie 70% celosvetovej spotreby energie. Politiku otvorených dverí a napredovanie IEA v asociačnom procese SR jednoznačne podporuje, avšak musel som poukázať na zvyšujúcu sa zodpovednosť, ktorá sa s týmto úspechom viaže. Zastávam totiž názor, že **vytvorenie transparentného finančného rámca zabezpečujúceho udržateľnosť asociačného mechanizmu je nevyhnutný krok, ktorý by IEA mala v blízkej dobe podstúpiť**. V tejto súvislosti, ako aj

v súvislosti s nedávno diskutovanou finančnou udržateľnosťou IEA, ktorá sa významne týkala aj SR, bude SR v spolupráci s našimi partnermi (t.j. so spriaznenými členskými krajinami IEA) v nasledujúcom období Sekretariátu IEA jasne prezentovať svoje názory.

Vystúpenie štátneho tajomníka V. Ferencza (MH SR) počas Ministeriálu IEA (8. Novembra 2017)
Zdroj: IEA

SR oceňuje prácu IEA v otázke zvyšovania globálnej energetickej bezpečnosti a z hľadiska nie až tak dávnej plynovej krízy SR vystupuje v tejto oblasti ako hlavný partner. V rámci tejto diskusie som upozornil na zlepšovanie transparentnosti, pružnosti a odolnosti tak globálnych ako aj regionálnych trhov s energiami. Energetická bezpečnosť je naliehavou otázkou pre Slovensko, nakoľko SR je takmer úplne závislá od dovozu primárnych zdrojov energie. Treba si uvedomiť, že keď sa bavíme o energetickej bezpečnosti, bavíme sa o komplexnom mechanizme, ktorý sa netýka len oblasti bezpečných dodávok ropy (čo bol primárny cieľ vytvorenia IEA v 70. rokoch minulého storočia ako odozva na ropné šoky), ale aj zemného plynu a

elektrickej energie, ktoré majú často vlastné regionálne špecifiká, či už z hľadiska často zastaranej infraštruktúry, meniaceho sa dopytu a podmienok kladených zo strany vývozcov (napr. situácia v Európe). Preto sa musíme v tejto súvislosti bezpodmienečne zaoberať infraštruktúrnymi a regulačnými výzvami a širšími geopolitickými rizikami a popri tom viesť tieto debaty s ohľadom na boj proti zmene klímy, s čím súvisí potreba prechodu na čisté energetické systémy.

S ohľadom na pokrok v oblasti prechodu SR na čistú energetiku, som v diskusiách upozornil na obnoviteľné zdroje energie a opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti ako na jeden z kľúčových nástrojov, ktorý SR v procese transformácie sektora energetiky využíva. **SR je značne úspešná v znižovaní energetickej náročnosti prostredníctvom implementácie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti, ktorá predstavuje nástroj k prechodu na trvalo udržateľný energetický systém.** Za posledné obdobie sa energetická náročnosť SR znížila o 57%, čo je jeden z najvyšších poklesov medzi krajinami OECD. SR zároveň dosahuje vyvážený nízkouhlíkový mix v oblasti výroby elektrickej energie. V roku 2015 bolo 81% elektriny vyrobenej na Slovensku z nízkouhlíkových zdrojov, predovšetkým vďaka zavádzaniu nových technológií v oblasti jadrovej energie a integrácie obnoviteľných zdrojov energie (vodné elektrárne).

3. Ako vnímate dôležitosť a užitočnosť členstva SR v IEA? Myslíte si, že aj pre menšie krajiny ako je Slovenská republika, je členstvo v IEA prínosom?

Moja odpoveď na túto otázku bude podobná ako bola odpoveď pána predsedu vlády R. Fica, keď ste sa ho v jednom z minuloročných vydaní *OECD v skratke* pýtali obdobnú otázku v súvislosti s členstvom SR v OECD. Medzinárodná energetická agentúra IEA, ako jedna z dvoch špecializovaných energetických agentúr OECD, ponúka jej členským krajinám objektívne hodnotenia a odporúčania na zlepšenie legislatívneho a štrukturálneho rámca v sektore energetiky a tlmočí realitu našej vláde tak ako je, t.j. otvorene a bez prikrášľovania. Rozhodujúcou úlohou je úroveň implementácie týchto odporúčaní, ktorá následne ovplyvňuje aj úroveň pridanej hodnoty pre nás z tohto členstva. V duchu vynaloženého úsilia pána predsedu vlády SR, ktorý aktívne povzbudzuje členov svojej vlády, aby intenzívnejšie spolupracovali s jednotlivými Direktoriátmi a Agentúrami OECD, musím s radosťou tlmočiť, že **súčasná úroveň dialógu a celková angažovanosť SR s IEA je na vysokej úrovni, ktorá sa každým rokom nad'alej zvyšuje.**

IEA predstavuje v súčasnosti najrešpektovanejšiu medzinárodnú organizáciu pôsobiacu v oblasti energetiky, ktorej pôsobnosť sa od jej vzniku v roku 1974 značne rozšírila. **Členstvo v IEA umožňuje SR stály prístup k aktuálnym odborným publikáciám, štatistikám, analýzám a k medzinárodnej výskumnej sieti v rámci technologických programov spolupráce (vedecko-výskumných projektov), na základe čoho je možné identifikovať najnovšie svetové trendy v energetike.** Členstvo v IEA zároveň otvára možnosť prenosu poznatkov z práce IEA do prípravy národných stratégií a akčných plánov SR. IEA tiež slúži ako fórum na výmenu osvedčených postupov práce a skúseností (*best-practices*) medzi členmi IEA a predstavuje pre SR unikátnu možnosť pravidelne diskutovať o otázkach energetiky s ekonomicky najvyspelejšími krajinami sveta. Členstvo v tejto Agentúre totiž nespočíva len v platení členského príspevku, ale skrýva sa za tým kus veľkej práce zo strany zástupcov a expertov Ministerstva hospodárstva

The screenshot shows the IEA website's profile page for the Slovak Republic. The page is titled "Slovak Republic" and includes a navigation menu with options like "ABOUT", "NEWSROOM", "PUBLICATIONS", "TOPICS", "COUNTRIES", and "STATISTICS". The main content area features a "Slovak Republic" header, a small image of the country's energy policy review, and several text blocks. The first block states that the Slovak Republic joined the IEA in 2007 and provides a link to the "Most recent Key Energy Data". The second block is titled "In-depth country review" and mentions that the 2012 IEA review of the Slovak Republic's energy policies is available for free download. The third block discusses the Slovak Republic's energy security concerns, particularly its reliance on a single supplier, the Russian Federation, and the government's efforts to diversify supplies. The fourth block highlights the importance of enhancing regional co-operation and electricity interconnections. The fifth block notes that despite a sharp decline in greenhouse gas (GHG) emissions since 1990, the Slovak Republic remains a GHG-intensive economy by OECD standards, with energy-related CO₂ emissions accounting for over 70% of total GHG emissions. The sixth block emphasizes the need to implement policies that ease the transition to a low-carbon economy, with nuclear power and renewable energy playing crucial roles. The seventh block mentions significant efforts to improve energy efficiency, especially in the transport and building sectors. The eighth block notes that district heating is a notable area with huge potential for reducing national GHG emissions. On the right side of the page, there is a "Related Content" section with links to "Energy Policy Highlights 2013", "Energy Policies of IEA Countries - The Slovak Republic 2012 Review", "OECD country page", "Related news & events", "Energy ministers set course for new era at IEA 18 November 2015", "IEA supports Slovak efforts to push for regional integration and energy efficiency 6 February 2012", "IEA at fifth European Nuclear Energy Forum in Bratislava 25 May 2010", and "Slovak Republic to become 27th member of the IEA 30 November 2007".

Profil SR na webovej stránke IEA

Zdroj: <https://www.iea.org/countries/membercountries/slovakrepublic/>

SR, Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry, Správy štátnych hmotných rezerv SR, Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov SR, Ministerstva životného prostredia SR, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Slovenskej akadémie vied a Štatistického úradu SR, ktorí okrem pravidelnej účasti na jednotlivých stálych a pracovných skupinách analyzujú a aktualizujú dáta a ukazovatele v rámci našej vykazovacej povinnosti štatistických a bilančných parametrov – a to niekoľkokrát ročne v závislosti od typu databázy (indikátory energetickej efektívnosti; ceny energií a ich zdaňovanie; emisie skleníkových plynov; databáza o ukazovateľoch, politikách a opatreniach v oblasti energetickej efektívnosti, obnoviteľných zdrojoch energie, v politike zmeny klímy a v sektore budov; databáza o primárnych zdrojoch energie; databáza o vedecko-výskumných aktivitách v energetike).

Vďaka IEA sme vytvorili medzirezortné komunikačné kanály, ktoré jednak zlepšili medzirezortnú spoluprácu a zároveň vznikli konkrétne vykazovacie mechanizmy, ktoré pred tým neexistovali. IEA nám za to na pravidelnej báze spracováva analýzy (využívajúc vlastné odborné kapacity a medzinárodné uznávané analytické a prognostické modely) naprieč sledovanými ukazovateľmi a my vieme ako sme na tom na národnej, regionálnej a globálnej úrovni. Následne môžeme podľa nášho najlepšieho svedomia a vedomia konať v smere zlepšovania našich procesov a približovania sa k úrovni vyspelejším krajinám. V niekoľkých prípadoch sa napr. stalo, že prostredníctvom analýzy IEA konkrétneho sektora v energetike SR sme dokázali adekvátne argumentovať na vyjednávacom poli EÚ v procese prijímania záväznej legislatívy, ktorá by mohla mať nepriaznivý vplyv na náš sektor. A to nie je všetko. S periodicitou raz za 5 rokov podstupujeme dva typy previerok: 1. previerky núdzovej pripravenosti a 2. hĺbkovej previerky celkového sektora energetiky.

4. Mohli by ste nám priblížiť špecifiká týchto previerok? V prvej polovici roka 2018 má IEA zverejniť v poradí tretí Hĺbkový prehľad energetického sektora SR. Aké je opodstatnenie tohto hĺbkového prehľadu?

Energetická bezpečnosť patrí medzi základnú oblasť práce IEA, hlavne prostredníctvom ropného mechanizmu núdzovej pripravenosti členov IEA. **SR od vstupu do IEA v roku 2007 úspešne absolvovala previerky núdzovej pripravenosti už dvakrát. Tento typ previerok predstavuje hĺbkovú kontrolu aktuálneho stavu núdzových zásob strategických energetických zdrojov – ropy, plynu a elektroenergetiky – kde hodnotí stav pripravenosti a reakčnej schopnosti SR v núdzových situáciách.** Naposledy SR podstúpila túto previerku v roku 2015 a odporúčania formálne prijala v prvom kvartáli 2016.

Druhá previerka je oveľa komplexnejšia nakoľko tá sa týka celého sektora energetiky, ktorý je prepojený s viacerými rezortmi než len s rezortom hospodárstva – jedná sa o **celkovú hĺbkovú kontrolu sektora energetiky z pohľadu strategických energetických zdrojov a ich prepojenia na infraštruktúru krajiny (prepojenie na dopravný sektor, sektor výskumu a vývoja, sektor budov a životného prostredia).** Práve túto previerku sme podstúpili koncom roka 2017, keď som mal možnosť na mojom rezorte prijať 11 členný previerkový tím pozostávajúci zo zástupcov Sekretariátu IEA a expertov z vybraných členských krajín IEA, ktorý týždeň podrobil SR detailnému preverovaniu. Výsledky ich zistení budú zverejnené v prvej polovici tohto roka, čo znamená, že našu energetickú politiku budú čakať nové výzvy.

Verím, že previerkový tím IEA odchádzal s množstvom informácií, v rámci ktorých som sa snažil zdôrazniť naše pokračujúce úsilie v oblasti zlepšovania energetickej bezpečnosti SR, zachovania rovnovážneho energetického mixu, dôležitosti jadrovej energetiky ako nízkouhlíkového zdroja, našej pokračujúcej podpory centrálného vykurovania, našich cieľoch v oblasti zapájania nízkouhlíkových technológií a v oblasti zvyšovania podielu obnoviteľných zdrojov energie na energetickom mixe SR.

Uvítam v poradí tretiu objektívnu a vysoko odbornú analýzu IEA nášho energetického sektora a zodpovedne pristúpim k navrhovaným odporúčaniam. Na záver si dovoľujem vysloviť môj zámer pozvať výkonného riaditeľa IEA F. Birola v priebehu roka 2018 do Bratislavy pri príležitosti oficiálneho odprezentovania Hĺbkového prehľadu energetického sektora SR, tak ako býva zvykom.

Vážený pán štátny tajomník, dovoľte nám sa úprimne poďakovať za rozhovor a za Váš príspevok do nášho časopisu.

Ďakujeme!

VIETE, ŽE ...

... Čína prijala nové politické opatrenia v energetickom sektore zamerané na dekarbonizáciu čínskeho energetického mixu, a že aj napriek týmto opatreniam bude uhlie naďalej dominovať energetickému mixu Číny až do r. 2030?

... v Maďarsku prebiehajú rekonštrukcie na predĺženie životnosti tretieho jadrového bloku v JE Paks o 20 rokov? Žiadosť o toto predĺženie bola predložená v decembri 2015.

... v Južnej Kórei sa vláda rozhodla vyradiť reaktor Kori 1 z prevádzky, že reaktor Wolsong 1 získal licenciu na prevádzku až do roku 2022, a že nový jadrový blok Shin-Wolsong 2 bol pripojený k sieti už v roku 2015?

... celosvetový rast v inštalovaných kapacitách solárnej fotovoltaiky bol v roku 2016 najvyšší spomedzi všetkých ostatných energetických zdrojov?

... náklady na solárnu fotovoltaiku od roku 2010 klesli o 70%, náklady na veternú energiu klesli o 25% a náklady na batérie klesli o 40%?

... priemerná hmotnosť osobných automobilových vozidiel v EÚ vzrástla približne o 40% počas posledných štyroch desaťročí? Vyššia váha spotrebuje viac energie a spôsobuje vyššie emisie CO₂. Zníženie váhy vozidiel napríklad z 1400kg na 1000kg pri osobných vozidlách by tak mohlo prispieť k dosiahnutiu cieľov zameraných na znižovanie emisií.

... v niektorých zdravotníckych systémoch je cena nežiaducich udalostí rovná 3500 nemocničným zdravotným sestram? Predchádzanie nežiaducich udalostí v nemocniciach Medicare v USA ušetrilo 28 miliárd USD v priebehu piatich rokov.

... päť hlavných producentov geneticky modifikovaných plodín v roku 2016 boli USA, Brazília, Argentína, Kanada a India, pokrývajúc takmer 91% tejto produkcie? Je zaujímavé, že rozvíjajúce sa krajiny vypestovali viac transgénových plodín (54%) než priemyselné krajiny (46%). Medzi 26 krajinami, ktoré zasiali takéto plodiny v roku 2016, bolo iba deväť členských krajín OECD: USA, Kanada, Austrália, Španielsko, Mexiko, Čile, Portugalsko, Slovenská republika a Česká republika.

DÁVAME DO POZORNOSTI ...

Zdroj: www.edequity.org

8. – 9. február 2018	6. parlamentné dni OECD
15. február 2018	Predstavenie Strednodobého hodnotenia environmentálnej výkonnosti SR počas zasadnutia PS OECD pre environmentálnu výkonnosť, Paríž
22. – 23. február 2018	Ministerské zasadnutie k SMEs, Mexico City, Mexiko
12. – 16. marec 2018	Štrukturálna misia v SR k príprave Ekonomického prehľadu SR
19. – 23. marec 2018	Hodnotiaca misia DAC v SR
27. – 28. marec 2018	Globálne fórum OECD proti korupcii a za bezúhonnosť v Paríži
9. – 12. apríl 2018	11. konferencia OECD pre rozvoj vidieka na tému „Podpora inovácií na vidieku“, Edinburgh, UK
15. máj 2018	Ministerské zasadnutie k sociálnej politike v Montreali
17. – 19. máj 2018	Konferencia GLOBSEC 2018 (výkonný riaditeľ IEA potvrdený ako jeden z hlavných rečníkov k téme o energetickej bezpečnosti, pozvánka zaslaná aj GT OECD A. Gurríovi), Bratislava
23. – 25. máj 2018	Samit ITF v Lipsku
29. – 30. máj 2018	Fórum OECD
30. – 31. máj 2018	Ministerské zasadnutie Rady OECD v Paríži
11. – 12. júna 2018	Prezentácia výsledkov z hĺbkovej previerky energetiky SR pred členmi Stálej skupiny IEA pre dlhodobú spoluprácu, Paríž
28. – 29. jún 2018	OECD samit zručností na ministerskej úrovni v Porte

26. september 2018 Hodnotenie SR vo Výbore DAC v Paríži

22. – 23. október 2018 Výročné zasadnutie Pracovnej skupiny *Green Action Task Force* OECD v Bratislave

10. – 13. december 2018 Týždeň Eurázie v Paríži

ANOTÁCIE K PUBLIKÁCIÁM

Dovoľujeme si informovať o vydaní ďalšieho čísla Anotácií k publikáciám.

Archív s anotáciami je možné nájsť na webovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (www.mzv.sk) v časti SR v OECD a na anotácie sa preklikáte aj cez stránku Stálej misie SR pri OECD v Paríži (www.mzv.sk/oecdparis).

Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Sú tiež dostupné v Depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk).

Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného O.N.E. (informácie o registrácii do platformy O.N.E. nájdete tu: <http://www.oecd.org/one/>).

Autorský tím – kolektív Stálej misie:

*Juraj Tomáš – Chargé d'affaires a. i., Bronislava Žemberová, Tomáš Besedič,
Mariana Pažinková, Vladislav Ujházi*

Edičné spracovanie: Bronislava Žemberová

*Nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla: 31.12. 2017)*

*Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD v Paríži, Tel: +33 1 56 26 50 90, Email:
oecd.paris@mzv.sk*

www.mzv.sk/oecdparis
www.oecd.org
www.iea.org
www.oecd-nea.org
www.internationaltransportforum.org

Členské krajiny OECD (rok vstupu do organizácie): Austrália (1971), Belgicko (1961), Česká republika (1995), Čile (2010), Dánsko (1961), Estónsko (2010), Fínsko (1969), Francúzsko (1961), Grécko (1961), Holandsko (1961), Island (1961), Izrael (2010), Írsko (1961), Japonsko (1964), Južná Kórea (1996), Kanada (1961), Lotyšsko (2016), Luxembursko (1961), Maďarsko (1996), Mexiko (1994), Nemecko (1961), Nový Zéland (1973), Nórsko (1961), Poľsko (1996), Portugalsko (1961), Rakúsko (1961), Slovensko (2000), Slovinsko (2010), Spojené kráľovstvo (1961), Španielsko (1961), Švajčiarsko (1961), Švédsko (1961), Taliansko (1962), Turecko (1961), USA (1961).